

5 ЖНІЎНЯ 2010 г.
ЧАЦВЕР
№ 151
(26759)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЗАПАТРАБАВАЎ АД ДЗЯРЖОРГАНАЎ ПРЫНЯЦЬ УСЕ МЕРЫ ДЛЯ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ПАЖАРНАЙ БЯСПЕКІ

«Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў ад урада, губернатараў, МНС, МУС і іншых дзяржаўных органаў узмацніць кантроль за пажарнай бяспекай у краіне, мабілізаваць для гэтага ўсе існуючыя рэсурсы, прыняць вычарпальныя меры па прадухіленні пажараў і іншых надзвычайных сітуацый прыроднага характару, выкліканых аномальным тэмпературным рэжымам»...

Кіраўнік дзяржавы таксама даручыў прэм'ер-міністру Сяргею Сідорскаму абмеркаваць з яго расійскім калегам усе віды магчымай дапамогі, якую Беларусь можа і гатова аказаць Расійскай Федэрацыі ў тушэнні лясных пажараў на яе тэрыторыі, а таксама аднаўленні страчанага ў агні жылля.
Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

БЕЛАРУСЬ ДАПАМОЖА РАСІІ АДНАЎЛЯЦЬ ПАЦЯРПЕЛАЕ Ў ВЫНІКУ ПАЖАРАЎ ЖЫЛЛЁ

Беларусь ажака дапамогу Расіі ў тушэнні пажараў і аднаўленні жылля. Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага ўрада, 4 жніўня адбылася тэлефонная размова прэм'ер-міністра Беларусі Сяргея Сідорскага са старшынёй урада Расіі Уладзімірам Пуціным.

Кіраўнік беларускага ўрада агучыў прапановы беларускага боку аб аказанні дапамогі Расійскай Федэрацыі ў ліквідацыі надзвычайных сітуацый, звязаных з ляснымі пажарамі, а таксама аднаўленні страчанага ў агні жылля.
Прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін выказаў удзячнасць кіраўніцтву Беларусі за прапанаваную дапамогу ў складанай сітуацыі.

Як растлумачылі ў прэс-службе, беларускі бок прапанаваў падтрымку па двух напрамках. Па-першае, нягледзячы на існуючую ў нашай рэспубліцы няпростую пажарнебяспечную сітуацыю, Беларусь накіруе ў Расію 20 машын, укамплектаваных самымі сучаснымі сродкамі пажаратушэння, а таксама 2 верталёты МНС. Па-другое, Беларусь мае багаты вопыт будаўніцтва жылля ў вёсцы, ёсць адпрацаваныя праекты тыпавых жылых домаў. У існуючай сітуацыі беларускі бок гатовы прымяніць выкананне сваіх праграм у гэтай галіне будаўніцтва і максімальна аказаць дапамогу Расіі па ўзвядзенні неабходнай колькасці дамоў пад ключ да надыходу халадоў. Так, ужо ў самыя бліжэйшыя час беларускія спецыялісты пачнуць будаўніцтва 100 таўчых дамоў. У далейшым пры неабходнасці іх колькасць можа быць павялічана.

НА ДАПАМОГУ Ў ТУШЭННІ ПАЖАРАЎ У РАЗАНСКОЙ ВОБЛАСЦІ РАСІІ БЕЛАРУСЬ НАКІРАВАЛА 20 АЎТАЦЫСТЭРНАЎ, 150 ПАЖАРНЫХ І ВЕРТАЛЁТ

Практычна завершана фарміраванне зводнага атрада, які будзе аказваць дапамогу выратавальнікам Расіі пры тушэнні лясных і тарфяных пажараў, — расказаў начальнік рэспубліканскага цэнтра кіравання і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі МНС Беларусі Аляксей ВАРАБ'ЕЎ. — Да аўраўкі падрыхтаваны 20 асноўных пажарных аўтамабіляў і 150 чалавек асабовага складу, які будзе забяспечаны неабходным абсталяваннем для пажаратушэння. Таксама для аказання дапамогі будзе задзейнічаны верталёт «МІ-8» авіяцыі МНС.

Да 80 працэнтаў наступстваў урагану ліквідавана. Наступствы урагану, які абрынуўся на паўднёвы ўсход Беларусі 29 ліпеня, паступова ліквідуюцца. Паводле слоў начальніка рэспубліканскага цэнтра кіравання і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі МНС Беларусі Аляксей ВАРАБ'ЕВА, на сёння засталася аднавіць 16 сельгасбудынкаў і 12 жылля дамы. «Ад 70 да 80 працэнтаў будынкаў, якія пацярпелі 29 ліпеня, на сёння адноўлены».

Ілья ЛАПАТО.

У ВЫХАДНЫЯ МЕСЦАМІ ДА +39

Як паведаміла рэдакцыя гадоўня сінноптык Рэспубліканскага гідрометцэнтра Вольга ФЯДОТАВА, субтрапічная спякота затрымаецца на тэрыторыі Беларусі на працягу ўсяго тыдня.

Паводле ўдакладненых прагнозаў, самымі спякотнымі днямі лета будуць пятніца, субота і нядзеля. Уначы ў гэтыя дні будзе вельмі душна, тэмпература будзе трымацца ў межах 18—23 градусаў. Уздзень у пятніцу—суботу чакаецца 31—37, па паўднёвым усходзе — да 39 ціпла. У нядзелю ў заходняй палове чакаюцца навальнічныя дажджы, месцамі моцныя ліўні. Уздзень — ад 24—28 градусаў па паўднёвым захадзе да 35—39 спякоты на паўночным усходзе.

У сувязі з аномальнай спякотай гідрометцэнтр абвясціў шармавое папярэджанне па ўсіх рэгіёнах краіны. Чакаецца, што пасварэе толькі ў пачатку наступнага тыдня, калі дзённая тэмпература знізіцца да 24—31 градуса.

Сяргей КУРКАЧ.

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

СПЯКОТА «РАСПЕРАЗАЛАСЯ»! РАССЛАБЛЯЦА НЕЛЬГА

Апошнія два дні на Гомельшчыне не было пажараў, якія могуць прынесці гаспадарцы краіны вялікіх непрыемнасці. Аднак ніхто не расслабляецца, наадварот. Тым больш што з боку Добрушскага раёна, літаральна за два кіламетры ад мяжы з нашай краінай тлеюць тарфянікі. Дымны смурод стаў ужо і на нашай тэрыторыі, але пакуль сітуацыя знаходзіцца пад кантролем. Для гэтага задзейнічаны ўсе магчымыя сілы МНС і не толькі.

Для таго, каб папярэдзіць узнікненне пажараў у лясх і на тарфяніках, якія звычайна ўзнікаюць з-за неацэарожнага абыходжання з агнём, ва ўсіх раёнах Гомельшчыны ўведзена забарона на іх наведванне. Такое рашэнне прадкывае пажарнебяспечнай сітуацыі, якая пакуль працягвае ускладняцца: пра дажджы можна толькі марыць. У цэнтры прапаганды і наваучання Гомельскага абласнога ўпраўлення па надзвычайных сітуацыях гавораць, што катэгорычная забарона на іх наведванне лесу будзе дзейнічаць, пакуль не нармалізуецца надвор'е. Акрамя таго, праводзіцца рэгулярныя рейдывая мерапрыемствы, ідзе пастаянны маніторынг пажарнебяспечнай сітуацыі. За тарфянікамі і вядзючымі няспынны нагляд. Тым больш што сінноптыкі па-ранейшаму прагназуюць толькі спякоту. Задача, якую ставяць на ўсіх узроўнях кіраўнікі — прыкласці максімум намаганняў, каб звесці да мінімуму магчымыя наступствы стыхіі.

Цяпер усе падроздзяленні МНС і органаў унутраных спраў прыведзены ў рэжым павышанай гатоўнасці. Пастаянныя дзжурствы нясуць службы прадпрыемстваў лясной гаспадаркі, меліярацыі і воднай гаспадаркі, арганізавана патруляванне тэрыторыі з паветра з матаі раніага знаходжання лясных і тарфяных пажараў. На асаблівы кантроль узятая работа сістэмы энергазабеспячэння. Менавіта таму кіраўнікі кагэтай галіны дараюцца забяспечыць павышаную гатоўнасць працы ва ўмовах надзвычайных сітуацый і прывесці пазачарговую агляды масланпаўнёных апаратаў і абсталявання, а таксама ўзмацніць кантроль за станам трас высаковыхольных ліній і забяспечыць гатоўнасць перасоўных аўтаномных крыніц сілкавання. Не сакрэт, што ў мінулым месяцы райцэнтр Акцябрскі застаўся без электраэнергіі — з-за спякоты адбылося адключэнне двух трансфарматараў. А ў Гомелі на трансфарматарнай падстанцы «Заходняя» адбылося пашкоджанне высакачэастотнага кандэнсатара сувязі, разбурае апорнай ізаляцыі і яе адключэнне — без электраэнергіі надюці заставалася каля 1200 дамоў прыватнага сектара і нават Гомельская гарадская клінічная бальніца №1.

ПАНЭЛЬНАЕ ЖЫЛЛЁ ДЛЯ «ЧАРГАВІКОЎ» ПАДАРАЖЭ НЕ БОЛЬШ ЧЫМ НА 10 ПРАЦЭНТАЎ

Пра гэта ўчора паведаміў міністр архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Аляксандр СЕЛЯЗНЁЎ. Міністр адзначыў, што сёння кошт панельнага жылля для асобаў з патрэбай у паліпэнсіўнае жыллё вельмі ўмоў складае, у залежнасці ад серыі дамоў і канкрэтнай сітуацыі, ад 500 да 650 долараў за квадратны метр агульнай плошчы. У цагляных дамах кошт жыллёвага метра можа дасягаць і 700 долараў. Далейшая дынаміка змянення цэнаў на такое жыллё будзе залежаць і ад кошту энэргарэсурсаў, якія амаль напрумаю звязаныя з сабекоштам цэменту і іншых будматэрыялаў. Вядома, што сёння тысяча «кубоў» прыроднага газу каштуе для будаўнічай

ХОЙНІКІ Ў РЫШТАВАННЯХ

Хойнікі рыхтуюцца да Дня беларускага пісьменства. Няхай дапаможа ім добрае надвор'е і справядлівае добразчылівае палешукоў! У прадчуванні свята і моладзь, і старэйшае пакаленне, і, зразумела, дзеці. Тут, на зямлі чарнобыльскай катастрофы, да апошняга не верылі, што грандыёзнае свята можа завітаць і ў Хойнікі, такія далёкія ад сталіцы, ад колішніх гарадоў, дзе свята ўжо адшумела, і такія блізкія да небяспекі, да пакінутай небяспечнай тэрыторыі.

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

РОЗГАЛАС

ПАПАЛІЎ СВОЙ ІРЖЭЎНІК РАЗАМ З ПАБУДОВАМІ СУСЕДЗЯЎ

У вёсцы Усохская Буда Добрушскага раёна 75-гадовы пенсіянер у такое спякотнае надвор'е вырашыў пазбавіцца ад іржэўніку на сваім участку. Пасля таго, як сухая трава выгарала, агонь перакінуўся на два суседнія домаўладанні. У адным выпадку агонь знішчыў дах цаглянага дома і хлесту з дошак, а ў другім — хлесту і лязно дачнага дома суседкі-гамельчанкі. Папярэднія страты складаюць 6 мільёнаў рублёў. Ірына АСТАШКЕВІЧ.

РАБАЎНІКІ БАНКА АСУДЖАНЫ

Асуджаны два бізнэсманы, якія абрабавалі аддзяленне аднаго з банкаў у пасёлку Копці недалёка ад Віцебска, а раней скралі 52 мільёны рублёў у жыхара Віцебска. Як паведаміла «Звязда» старшы памочнік пракурора Віцебскай вобласці Ірына ТАУТЫН, рабаўнікі кіравалі прыватнымі фірмамі. Адзін з іх разам з жонкай выхоўваў 2-гадовага дзіця. Першы іх сумесны крымінал — «ржэт» у дачыненні да жыхара абласнога цэнтра, які, у чым былі ўпэўненыя зладзеі, незаконна абменьваў валюту. Адзін з рабаўнікоў сачыў за «валютным падпрямальнікам». Другі незаконна трапіў унутр ягонага машыны і «экспларіраваў» 7 тысяч долараў, 158 тысяч расійскіх рублёў, больш за 1000 еўра, 21 мільён беларускіх рублёў. Потым вырашылі «пажывіцца» ў банку, які працуе ў пасёлку Копці Віцебскага раёна. Каля пяці гадзін дня ў панчохх з прахараў для вачэй на галавах уварваліся ў памяшканне банка. Патрабавалі і жанчыны-касіра выдаць грошы. Тая, як магла, супраціўлялася. Нават спрабавала ўключыць ахоўную сігналізацыю, каб па трывозе прыхахла міліцыя. Але гэта заўважылі крымінальныя «кліенты». Жанчына атрымала удар кулаком у твар. Грошы прыйшлося выдаць. Усяго ў банку ўзлілі 1200 еўра, 1270 долараў, больш за 20,4 тысячы расійскіх рублёў, больш за 10 мільянаў беларускіх рублёў. Калі лічыць у эквіваленце, атрымаецца каля 20 мільянаў беларускіх рублёў. Адзін з рабаўнікоў асуджаны на 9 гадоў пазбаўлення волі, другі на 7 гадоў і 6 месяцаў (абодва — з канфіскацыяй маёмасці). Яны таксама абавязаны кампенсавць пацярпеламу мужчынне скрадзеньня ў яго грошы, а яшчэ — маральную шкоду, нанесеную супрацоўніцы банка — 5 мільёнаў рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НЕ СПЫТАЎ ДАЗВОЛУ НА 400 ГАСЦЕДР НА ЎЛАСНЫ ДЗЕНЬ НАРОДЗІНАЎ

А трэба было. Як расказаў карэспандэнту «Звязды» начальнік Івацвіцкага райаддзела ўнутраных спраў Аляксандр Гук, жыхар Івацвічаў ператварыў уласны дзень нарадззэння ў масавае мерапрыемства на берэзе ракі Шчара. Пра гэта малады чалавек загадаў паведаміць у інтэрнэце і запрасіў ахвотных. І хі сабралася ў выхадны дзень 400 чалавек. З такой колькасцю людзей можа праводзіцца толькі масавае мерапрыемства, на якія трэба атрымаць дазвол у мясцовым органе ўлады. Ну а колькі такога дазволу не было, давялося віноўніку ўрачыстасці пліцаць штраф у памеры 700 тысяч рублёў за парушэнне парадку арганізацыі і правядзення масавага мерапрыемства. Так вырашыў суд. Тым болей што ў ходзе «тусюўкі» ўзніклі дрэўныя бойкі, здараліся крадзяжы мабільных тэлефонаў. А шэсць чалавек пасля заканчэння селі за руль у нецвярзых стане. Цікава, што імянінкі ў гэтым годзе скончыў адну са сталічных ВНУ. Чалавек ён аднакавы і законы ведае. А перад самым «святам» яго папярэдзвалі ў міліцыі пра магчымую адказнасць за яго ўчынак.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Навіны Беларусі і замежжя ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

Дополнение к извещению о проведении открытого аукциона (газета «Звязда» № 134 от 13.07.2010 г., 7-я полоса)

Организатор аукциона: РУП «Белтелеком» в лице Витебского филиала РУП «Белтелеком», находящегося по адресу: г. Витебск, пр-т Черныховского, 19. Аукцион состоится 16.08.2010 г. в 10.00 по адресу: 210600, г. Витебск, пр-т Черныховского, 19, конференц-зал. Документы на участие в аукционе принимаются с 01.07.2010 г. по 13.08.2010 г. в рабочее время (с 9.00 до 16.00) по адресу: г. Витебск, пр-т Черныховского, 19, каб. № 509-п. Документы, поданные после 16.00 13.08.2010 г., не рассматриваются. Заключительная регистрация участников аукциона в день проведения аукциона с 9.00 до 10.00 по адресу: г. Витебск, пр-т Черныховского, 19, каб. 509-п. Телефоны для справок: (0212) 27 11 58, 27 29 45, 27 29 42, 25 82 11, факс (0212) 27 18 81. УНП 300977657

белагпромбанк

Открытое акционерное общество «Белагпромбанк» СООБЩАЕТ, ЧТО 13 АВГУСТА 2010 ГОДА ПРОВОДИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

220036, г. Минск, проспект Жукова, 3. Повестка дня

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 3 августа 2010 года. Акционеры банка могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня по месту нахождения Правления ОАО «Белагпромбанк»: г.Минск, проспект Жукова, 3. Для получения бюллетеней для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагпромбанк», его филиалы, отделения по месту нахождения акционеров. Заполненные бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 11 августа 2010 года. С решениями, принятыми Общим собранием акционеров банка, можно будет ознакомиться в учреждениях ОАО «Белагпромбанк» после 19 августа 2010 года. Телефоны для справок: 8(017) 229 64 59, 229 64 51.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

время работы Контакт-Центра Банка 8.00–20.00 – рабочие дни 8.00–18.00 – выходные и праздничные дни Звонки со стационарного телефона, с мобильного телефона (life), Velcom, МТС) – по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно. www.belapb.by Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь УНП 100693551

Table with exchange rates for various currencies: USD, EUR, BYR, etc.

ПАНЭЛЬНАЕ ЖЫЛЛЁ ДЛЯ «ЧАРГАВІКОЎ» ПАДАРАЖЭ НЕ БОЛЬШ ЧЫМ НА 10 %

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сёння будаўніцтва маналітнага жылля па «далёчцы» каштуе ад 1300 да 1500 долараў. У далейшым кошт такога жылля можа даражэць толькі ў залежнасці ад рэальнага попыту і прапановы.

ПРЫЯРЫТЭ ЗА ЭНЕРГАЭФЭКТЫВНЫМ ЖЫЛЛЁМ

За першае паўгоддзе сёлета ў краіне было пабудавана 40,5 тысячы новых кватэр, што адпавядае 3 млн 248,6 тысяч квадратных метраў агульнай плошчы жылля. Уведзена ў эксплуатацыю жылля амаль на 47 працэнтаў ад дагавора задання. Для асобаў з патрабай у паліпашні жыллёвыя ўмоў пабудавана 2 млн 158,3 тысяч квадратных метраў жылля. За першыя шэсць месяцаў аб'ём выкананых падрадных работ у будаўнічай галіне павялічыўся на 8,5 працэнта.

З першых дзён наступнага года будаўнічая галіна пачне выкарыстоўваць новыя, амаль еўрапейскія нормы цэласуарэгулявання будынкаў. Гэтыя нормы пастрыюцца больш актыўнаму выкарыстанню энергаэфектальных тэхналогій рэжурарацыі цяпла па прынцыпе прымусовай вентыляцыі. Летас такога жылля было пабудавана ў краіне каля 50 тысяч квадратных метраў, а сёлета будзе збудзена ўжо 200 тысяч жыллёвых «кватэраў». Аляксандр Селязнёў адзначае, што да 2015 года ў Беларусі павінна будавацца не менш як 6 млн кв. м такога энергаэфектыўнага жылля. Будаўніцтва энергаэфектыўных дамоў крыху даражэйшае, чым па стандартнай схеме. А ў выніку кошт квадратнага метра павялічыцца прыкладна на 100 долараў.

ЗАБАЛІЦЬ МІЛЬЯРДЫ USD ЗА МЯХОЙ

Экспарт будаўнічых паслуг за пяць месяцаў года павялічыўся на 16,2 працэнта і склаў 34,2 млрд долараў. Кіраўнік будаўнічай галіны адзначае, што толькі сёлета будзюць краіны пачынаючы заробляць сур'езныя грошы за мяхой. Так, цяпер беларусыя спецыялісты актыўна супрацоўнічаюць з Венесуэлай па лініі будаўніцтва жылля, цагельнага завода, зборачных вытворчасцяў беларускай тэхнікі і іншых праектах. Па гэтых напрамках падпісаны кантракт на суму каля 600 млн долараў.

Сёння спецыялісты нашых краін падрыхтавалі пакет новых кантрактаў з Венесуэлай на суму 1,1 млрд долараў. Кантракт прадугледжвае далейшае будаўніцтва беларускімі спецыялістамі жылля і прамысловых аб'ектаў на тэрыторыі гэтай латнаамерыканскай дзяржавы.

Сёння працягваюцца актыўныя перамовы након будаўніцтва беларускімі жылля і прамысловых аб'ектаў у Лівіі і Іраку. Кіраўніцтва Туркменістана прапануе пабудавана на 150 кіламетраў «чугункі з завода керамічнай пліткі. Прагназавааны кошт кантракта з Туркменістанам каля мільярд долараў. Будуць удзельнічаць нашы будоўтні і ў тэндэры па будаўніцтва жылля расійскім вайскоўцам. Запланаваны аб'ём такога жылля ў Мышчынах складае 250—300 тысяч кв. метраў.

ЧОРНЫ СПІС ДЛЯ БУДАВНІКОЎ І АРГАНІЗАТАРАЎ

Цяпер сталічны і абласныя выканкамы фарміруюць базу надбрасуемых забудоўшчыкаў і арганізатараў інвестыцыйных жыллёвых праектаў, да якіх існуюць слушыныя пытанні па якасці будаўніцтва жылля і выканання ўмоў дагавораў. Першае пападанне ў гэты спіс прадугледжвае невялікая прыёмнасць. Паўтарыны «апракол» у сферы жыллёвага будаўніцтва прымуць кіраўніцтва Мінбудархітэктуры прыпыніць дзейнасць ці нават скасаваць ліцэнзію падраднай арганізацыі, а для арганізатараў інвестпраектаў у сферу будаўніцтва «дзевяры» будучы зачыненыя назасульды.

ЖЫЛЛЁВЫ КРЭДЫТ БЕЗ ПАРУЧЫЦЕЛЯЎ

Цяпер спецыялісты Мінбудархітэктуры сумесна з Нацбанкам распрацоўваюць пытанне пра заклад жылля ў ўласны рэдакцыі Жыллёвага кодэкса. Плануюцца дазволіць афармляць кватэры, што будуюцца, ў заклад, дзе прадугледжана выражэнне жыцця, калі не будуць выконвацца Kredytnыя абавязкі. Такі крытэры механізм іпэтакі пры выдачы жыллёвых Kredytnы дазволіць адмовіцца ад абавязковай практыкі выкарыстання паручыцеля. Сёння адшукана паручыцеляў нават па льготных жыллёвых Kredytnы бывае даволі складана, падкрэсліў Аляксандр Селязнёў.

Сяргей КУРКАЧ.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫЎ КДК УЗЯЦЬ ПАД МАНІТОРЫНГ ПЫТАННЕ ВЫПЛАТЫ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў Камітэту дзяржкантролю сумесна з Міністэрствам па падатках і зборах, Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны, іншым дзяржаўным структурамі ўзяць пад маніторынг пытанне выплаты заробатнай платы. Такую задану ён паставіў 3 жніўня ў час дакладна старшыні КДК Зянона Ломаца.

Кіраўнік дзяржавы праінфармаваны аб выніках работы Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі ў першым паўгоддзі 2010 года.

Як адзначаў Зянон Ломац, нягледзячы на тое, што ў мінулым годзе быў уведзены мараторый на правядзенне праверачных работ, у гэтым годзе іх колькасць павялічылася значна, але пры гэтым узрасла іх рэзультатыўнасць. Старшыня КДК падкрэсліў, што ведамства прымае як належнае ўсе заўвагі, якія выказваюцца кіраўніком дзяржавы, і імкнецца падыходзіць сістэмна і маштабна да правядзення праверак, больш цеснай работы з іншымі дзяржаўнымі структурамі.

На асаблівым кантролі ў камітэце пытанні выканання важнейшых мэтавых паказчыкаў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця, выканання параметраў эканамічнай бяспекі дзяржавы.

Зянон Ломац расказаў, што ў ходзе праверак выяўлена 400 суб'ектаў гаспадарання, дзе зарплата вырываецца «ў канвертах», па іх задзелена 11 крымінальных спраў. Кіраўнік адной з такіх прыватных структур выдаў «у канвертах» зарплату на суму ВР160 млн, у выніку чаго дзяржава недаатрымала за кошт нявыплат падаткаў больш як ВР50 млн.

Паводле слоў старшыні КДК, сёння ў Мінску ёсць больш як 20 арганізацый, дзе сярэдняя

заработная плата работнікаў ніжэйшая за ВР200 тыс., па Мінскай жа вобласці налічваецца больш за 140 такіх суб'ектаў гаспадарання. У бліжэйшы час будзе створана спецыяльная камісія, якая дэтальна разаб'ярэе з гэтай сітуацыяй. У першую чаргу будуць праведзены аператыўна-праверачныя мерыпрыемствы ў суб'ектах гаспадарання без ведамскага падпарадкавання, дзе заробатная плата складае менш як ВР400 тыс. Зянон Ломац таксама падкрэсліў, што гэта работа будзе праводзіцца пастаянна.

Кіраўнік дзяржавы даложна таксама аб спробе ўхіліцца ад адказнасці ЗАТ «Белметра-спецбуд». Камітэт дзяржкантролю яшчэ ў 2009 годзе ў час праверкі ўстанавіў, што гэта прадпрыемства выкарыстоўвала няякасныя граніт для падлогі на станцыі тэатру «Уручча». Гэты факт пацвердзаны лабараторнымі выпрабаваннямі па метадцы ДАСТ на гранітныя пліты. Завышаны кошт работ склаў ВР900 млн.

Камітэт дзяржкантролю лічыць неабходным Генеральнай пракуратуры даць ацэнку дзеянням службовых асобаў ЗАТ «Белметраспецбуд», якія прычынілі ўрон дзяржаве ў асаблівым буйным памеры, а таксама службовых асобаў Мінбудархітэктуры, якія садзейнічалі ўхіленню ад адказнасці ЗАТ.

Кіраўнік дзяржавы праінфармаваны аб выніках праверкі канцэрна «Белдзяржхарчпрам». У ходзе праверкі высветлілася, што канцэрнам не забяспечваецца выкананне асноўных задач, ускладняемых на яго адпаведным узроўнем Прадзідэнта. Напрыклад, з 14 паказчыкаў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця ў першым паўгоддзі не выканана 5, падпрыемствамі канцэрна не выканана 6 з 10 даручэнняў па умовах прадстаўлен-

ня дзяржаўнай падтрымкі на ВР118 млрд, а з 10 даручэнняў кіраўніка дзяржавы па развіцці півараўнава комплексу канцэрн выкашаў толькі два.

Прэзідэнт звярнуў увагу і даручыў Камітэту дзяржкантролю вывучыць, які рэалізуюцца сацыяльныя стандарты. Кіраўнік дзяржавы праінфармаваны аб выніках такой работы камітэта ў першым паўгоддзі.

Найбольш дэтальна вывучана сітуацыя па выкананні нарматываў дзяржаўных сацыяльных стандартаў у Віцебскай вобласці. Праверана 6 раёнаў і 4 гарады абласнога падпарадкавання; увогуле з 28 адміністрацыйных адзінак Віцебшчыны праверкай ахоплены 10. Пры гэтым устаноўлена, што ў 2009 годзе па Віцебскай вобласці з 56 нарматываў не забяспечана ў поўным аб'ёме выкананне 7. Вынікі гэтай праверкі плануецца разгледзець на пашырэнні пасяджэння Віцебскага аблвыканкама з удзелам прадстаўнікоў Камітэта дзяржкантролю.

Як падкрэсліў Зянон Ломац, такая работа будзе праведзена ва ўсіх рэгіёнах краіны.

Акрамя таго, кіраўнік кантрольнага ведамства як упаўнаважаны па Магілёўскай вобласці далажыў кіраўніку дзяржавы аб ходзе ўборачных работ у гэтым рэгіёне. Паводле яго слоў, заўтра Магілёўская вобласць павінна перагаспаўць мільёны рубяж па зборы ўраджая. У цэлым чакаецца, што па валавым зборы збожжя ў вазае ў засаках рэгіён выйдзе на ўзровень мінулага года.

На сустрэчы разгледзаны таксама шэраг іншых пытанняў, што ўваходзяць у кампетэнцыю Камітэта дзяржаўнага кантролю.

Пра-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Пётр ЯЛФІМАЎ:

Муз-news

«ЖЫЦЬ ТРЭБА ДОМА, А ПРАЦАВАЦЬ МОЖНА ДЗЕ ЗАЎГОДНА»

На чэмпіянаце ў Галівудзе беларусы заваявалі 11 залатых медалёў

ДНЯМІ беларуская дэлегацыя ў складзе Пятра Ялфімава, Дзівы Громавай, Паула Неўмяржыцкага і гурта «Палеская зоркачка» вярнулася з Галівуда, дзе праходзіў «Сусветны чэмпіят выканаўчых мастацтваў-2010». Нягледзячы на тое, што Беларусь у такім конкурсе ўдзельнічала ўпершыню, наша каманда ў сваіх намінацыях заваявала 15 медалёў, 11 з якіх — вышэйшай пробы.

«Беларусы — гэта сенсацыя». Кажуць, гэты выраз быў самым папулярным у дачыненні да беларускай каманды. Яшчэ 6 — у конкурсе прымалі ўдзел больш за 1200 артыстаў з усяго свету. Каб паказаць свой талент, кожны меў у запасе адну хвіліну. Беларусы справіліся на «ўра»: дзіцячы танцавальны калектыў з Мазыра «Палеская зоркачка» ва ўсіх трох намінацыях, у якіх былі прадстаўлены, заваявалі золата. Яшчэ шэсць медалёў прынес у скарбонку каманды Пётр Ялфімаў, гамлячanka Дзіяна Громава ў секцыі «вакал» два разы была першай і адзін раз трэцяй. А баяніст з Мінска Павел Неўмяржыцкі здабыў два срэбра і адно золата.

Беларусы прыгожа і годна прэзентавалі сваю краіну, гэта прыемна, — гаворыць удадальнік пяці залатых медалёў Пётр Ялфімаў.

«Умовы для канкурэнтаў былі, між іншым, жорсткія, — дадае прадзюсар спевака Таццяна КАСМАЧОВА. — Вакалістам да пачатку конкурсу ні разу не дазволілі падчысці да мікрафона. Музыка туды была другасная: слухалі голас, глядзелі выхад на сцэну, як ён арыентаецца на сцэне, як чалавек умеае карыстацца мікрафонам.

«Усе былі ў роўных умовах, — дадае спявак. — Каб выступіць у сваёй намінацыі, трэба было адстаць вялікую чаргу. Адбор ішоў з 9 раніцы да 10 вечара. Рымт быў проста шалёным. Усе беларусы прайшлі. Падрыхтоўка да фінальнага шоу таксама ўражвала: на рэпетыцыях, якія пачыналіся а 8-й, патрэбна было прысутнічаць усім артыстам. Трансляцыя рыхтавалася на ўвесь свет, таму калі раптам зомінася, цябе маглі проста выключыць з фіналу.

Палеадка беларусаў у Галівуд стала магчымай дзякуючы кампаніі «Брава Інтэрэймайт», генеральны дырэктар якой — беларус Рыгор Вайнер — займаецца развіццём і прасоўваннем беларускай культуры на тэрыторыі ЗША.

Рыгор Вайнер пазваніў мне асабіста, распаўвеў пра фестываль. Высветлілася, што ў нас шмат агульных знаёмых. Пасля гэтага мы далі згоду на ўдзел, — гаворыць Таццяна Касмачова.

Вынік аказаўся прыемным. Больш за тое, ужо пасля першага конкурснага дня Пятру Ялфімаву па-ступіла шмат прапановаў аб супрацоўніцтве ад прадзюсараў конкурсу. І прапанова засталася ў ЗША, паводле слоў Таццяны Касмачовай, таксама была.

Сам спявак, каментуючы гэты аспект, адказаў:

«Я спявак, выканаўца, і я павінен спяваць. Любы артыст не павінен варыцца толькі ў сваяй коле, ён павінен выязджаць і глядзець, як робяць іншыя — артыст павінен развівацца. Інакш ён вельмі хутка пераварыць сам сябе. Жыць трэба дома, а працаваць можна дзе заўгодна.

Ілья ЛАПАТО.

ДАВЕДКА

«ЗВЯЗДЫ»:

Сусветны чэмпіят выканаўчых мастацтваў («WORLD CHAMPIONSHIPS OF PERFORMING ARTS 2010») — адны з сваім родзе міжнародны конкурс для прафесіяналаў і аматараў. Часта яго называюць Алімпійскімі гульнямі для выканаўцаў і артыстаў. Штогод у ім прымаюць удзел таленты больш чым з 50 краін свету: танцоўшчыкі, вакалісты, акцёры, інструменталісты, мадэлі (без абмежаванняў па ўзросце).

У журы — сусветныя зоркі Арнольд Шварцнегер, Стывен Спілберг, Брытні Спірс, Барбара Стрэйзэнд, Бэн Афлэк, Лайза Мінэлі і многія іншыя дзеячы амерыканскай эліты.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

Утварыўшы філіял Белгосстраха по г. Мінску бланк квитанцы о приёме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ГС № 8663762 считать действительным.

НА ДАПАМОГУ Ў ТУШЭННІ ПАЖАРАЎ У РАЗАНСКОЙ ВОБЛАСЦІ РАСІІ БЕЛАРУСЬ НАКІРАВЛА 20 АЎТАЦЫСТЭРНАЎ, 150 ПАЖАРНЫХ І ВЕРТАЛЁТ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Адпраўка беларускага зводнага атрада і тэхнікі для пажаратушэння запланавана ў Разанскаму, магчыма, Уладзімірскаму вобласці. Усе расходы (пражыванне, харчаванне і ўтрыманне беларускіх выратавальнікаў) бяра на сябе расійскі бок.

Наземуны калону выратавальнікаў беларусы накіроўваюць упершыню. Адпраўка зводнага атрада запланавана на раніцу 5 жніўня: — Нашы спецыялісты да ліквідацыі пажару падрыхтаваны. Расійскія калегі не сумняваюцца ў нашай кампетэннасці. І да яснага, і да тэрмінага пажару мы падрыхтаваны.

У БЕЛАРУСІ СТВОРАНЫ ДАДАТКОВЫЯ АТРАДЫ ПАЖАРНИКАЎ Што датычыць Беларусі, то нягледзячы на невыносную спёку, пажараў у параўнанні з мінулым годам сёлета менш.

Амаль на 60 працэнтаў сёлетні паказчык меншы, — каментуе Аляксей Вараб'ёў. — Дзякуючы сістэме наземнага і авіяцыйнага маніторынгу тры прыродныя пажары, якія мы фіксуем, хутка ліквідуецца. Тым не менш, улічваючы няпрямую ўмову надвор'я, ІМНС прыняло рашэнне стварыць вусем зводных атрадаў (па адным у кожнай вобласці і адзін рэспубліканскі) для рэагавання на магчымае пагаршэнне сітуацыі.

Паводле слоў Аляксея Вараб'ёва, на сёння ў Беларусі, па звестках Гідрамэаэтарэнта, фізкультура трыццаць ступень пажарнай небяспекі (з пяці магчымых). Калі ў першай дэкадзе жніўня гарачыня захаваецца, а дажджу не будзе — клас небяспекі можа павысцца да чацвёртага. Пагаршэнне класа небяспекі да пятага, паводле апошніх звестак, не прагназуецца.

Ілья ЛАПАТО.

Аўтобус з турыстамі сутыкнуўся з трактарам

Лабавое сутыкненне турыстычнага аўтобуса з трактарам адбылося вечарам 3 жніўня паблізу горада Горкі Магілёўскай вобласці. У выніку аварыі ніхто не загінуў, павадзімі карэспандэнту БЕЛТА намеснік начальніка УДАІ МУС Беларусі Максім Падбярэзкі.

«У БЕЛАРУСІ СТАБІЛЬНА ЗНІЖАЕЦЦА КОЛЬКАСЦЬ ЗЛАЧЫНСТВАЎ»

Пра гэта павадзімі журналістам перад калегіяй, прысвечанай вынікам працы органаў пракуратуры за першае паўгоддзе, Генеральны пракурор Беларусі Рыгор Васілевіч.

За шэсць месяцаў гэтага года колькасць злачынстваў у нашай краіне знізілася на 2 працэнтаў і ў параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года. У прыватнасці, на 17 працэнтаў скарацілася колькасць забойстваў, на 18 працэнтаў — цяжкіх цялесных пашкоджанняў, ажно на 21 працэнт зменшылася колькасць злачынстваў, здзейшаных няпоўнагадовымі. Аднак па-ранейшаму востра стаіць праблема крадзяжоў.

Колькасць такіх злачынстваў застаецца высокай, асабліва ў сельскай мясцовасці, — удакладняў Рыгор Васілевіч. — Таму ў бліжэйшы час звернем асаблівую увагу на тых вясцоўцаў, якія нідзе не працуюць і сядзяць на шэй сваіх бацькоў ці блізкіх. У тым ліку, будзем уносіць прапановы па ўдасканаленні асобных нормаў Адміністрацыйнага кодэкса.

Генпракурор таксама павадзімі, што сёлета назіраецца павелічэнне — амаль на 7 працэнтаў — колькасці зваротаў грамадзян у органы пракуратуры. Кожны сёмы з іх прызнаны абгрунтаваным. Значная колькасць зваротаў датычыцца работы органаў дазнання і следства.

«НЕАБХОДНА АКТЫВІЗАВАЦЬ ПРАВЕРКІ ДЗЕЙНАСЦІ КАНТРАЛЮЮЧЫХ ОРГАНАЎ»

У нашай краіне дастаткова вялікая «армія кантралёраў», — адзначаў генпракурор. — І я лічу, што пракуроры павінны надаваць праверцы іх дзейнасці больш увагі.

Сёлета органы пракуратуры правялі больш за 600 праверак усіх кантралюючых органаў, па выніках якіх некалькі сотняў «кантралёраў» прыцягнуты па патрабаваннях пракуратуры да адміністрацыйнай і дысцыплінарнай адказнасці. Таксама, паводле слоў Рыгора Васілевіча, трэба вырашыць шэраг праблем, звязаных з якасцю і тэрмінамі следства. Прычым гэта тычыцца не толькі пракуратуры, але і іншых сілавых ведамстваў, такіх, як Міністэрства ўнутраных спраў, Дэпартамент

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ

Агароджа за кошт бюджэту — НЕДАЗВАЛЯЛЬНАЯ РАСКОША

Летась вёска Міхалёва Бабруйскага раёна заняла трэцяе месца на рэспубліканскім конкурсе па добраўпарадкаванні сярэд населеных пунктаў. Атрыманая прэмія пайшла на замену агароджы на мясцовых могілках, на абсталяванне для дзіцячых пляцовак і на ўстаноўку дадатковых кантэйнераў для смецця.

Наматэ добраўпарадкавання і вулічнага асявятлення 13 сельскіх і пасялковых Саветаў у раённым бюджэце закладваецца 700—800 мільёнаў рублёў у год. Дадаткова выдзяляюцца грошы на ўпарадкаванне памятных месцаў, помнікаў. Летась на прывядзенне ў парадак брацкіх магіл было выдаткавана 90 мільёнаў, сёлета — 60 мільёнаў. Асаблівай увагі патрабуе мемарыяльны комплекс у вёсцы Сычкава, узведзены ў гонар вайскоўцаў 1-га Беларускага фронту і партызанаў Бабруйскага раёна, якія ў чэрвені 1944 года знішчылі Бабруйскую частку групы арміі «Цэнтр». У склад комплексу ўваходзіць Курган Славы, дзе закладзеныя капсулы з зямлёй з 70 брацкіх магіл Бабруйшчыны, чатырохметровая скульптурная кампазіцыя на 18-метровым пастаментах, шэсць стал у гонар землякоў — Герояў Савецкага Саюза, Брама Славы, 13 памятных шыльдаў, прывесчаных загінулым падчас Бабруйскай аперацыі, і ДЗОТ-помнік. Добраўпарадкаванне комплексу ажыццяўляецца за сродкі раённага бюджэту.

Ва ўмовах жорсткай эканоміі, у якіх нам усім даводзіцца жыць і працаваць, мы сталі больш ашдана ставіцца да бюджэтных грошай і наставаліся максімальна аптымізаваць расходы, — патлумачыў старшыня Бабруйскага раённага Савета дэпутатаў Леанід Баркоўскі. — Так, апошнія два гады мы больш не будзем насельніцтва агароджы за кошт мясцовых бюджэтаў. Асабіста я лічу гэта вельмі слушным рашэннем, бо на гэтай глебе мы парадзілі вельмі шмат утрыман-

цаў, аматараў вырашыць асабістыя праблемы за дзяржаўныя сродкі. У сённяшніх напружтых умовах мы не можам дазволіць сабе раскідавацца бюджэтнымі грашыма, і сёння кожны гаспадар у нашым раёне ставіць сабе агароджу за ўласныя сродкі. Ільвіну долю расходаў бюджэту сельвыканкамаў складаюць выдаткі на добраўпарадкаванне грамадскіх месцаў (паркаў, сквераў), грамадскіх могілак, якіх у раёне 95 (гэта работы па замене агароджы, высяканні аварыйных дрэў і парасткаў, устаноўцы кантэйнерных пляцовак), на абудаванне грамадскіх шахтавых калодзежаў (іх у раёне 1241).

— Заменай навесаў, ачыстайкай вады ў калодзежах, іх хлараваннем пакуль што займаюцца сельвыканкамы, бо мы яшчэ не перадалі іх камунальнай службе, — адзначыў Леанід Баркоўскі. — Але ў нашых найбліжэйшых планах — перадача грамадскіх калодзежаў і кантэйнерных пляцовак на баланс ЖКГ. Да жыллёва-камунальнай службы прыйдуць і грамадскія могілкі. Мы цяпер вядзем адпаведныя работы, і, думаю, да канца года ўсё гэтыя пытанні закрывем. Наш камбінат бытавога абслугоўвання робіць драўляныя навесы для калодзежаў, бетонныя кольцы, агароджы. Мы даём заяўку, яны яе выконваюць, прывозіць гэтыя заказы, уласнымі сіламі ўстаўляюцца, а нам застаецца толькі разлічыцца. Такім чынам мы адначасова і вырашаем пытанне добраўпарадкавання грамадскіх калодзежаў, і падтрымліваем «бытоўку».

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

СЕМ РАЗОЎ АДМЕРАЙ...

Дзесяць гадоў таму, заехаўшы ў вёску якога-небудзь з прысталічных сельсаветаў, можна было назіраць звыклую карціну ў выглядзе гаспадарчага смецця, «аформленага» ў несанкцыянаваныя звалкі. Прысталічны раён, які заўсёды выконваў функцыю «дачнай тэрыторыі», зоны адпачынку для мінчан, патанаў у бытавых адходах, барацьба з якімі практычна поўнаасцю лжыла на плячах сельскіх Саветаў. Доўгі час смецце і, адпаведна, прыборка тэрыторыі былі для іх праблемай нумар адзін. Да таго моманту, пакуль пры сельвыканкамах не з'явіліся свае невялікія камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы (КУПы). Менавіта апошнія ўзялі на сябе асноўныя клопаты па добраўпарадкаванні тэрыторыі. У некаторых сельсаветах Мінскага раёна гэта справа была наладжана лепш, у некаторых крыху горш, але факт застаецца фактам: камунальныя прадпрыемствы «мясцовага маштабу» да нядаўняга часу рабілі канкрэтныя (і не маленькія!) унёскі ў навідазненне парадку на сваёй тэрыторыі...

Але, падобна, існаваць ім засталася нядоўга: КУПы, што працуюць пры сельвыканкамах Мінскага раёна, у хуткім часе будуць перададзены ў структуру раённага жылкамунгаса. І, адпаведна, перастануць падпарадкоўвацца ранейшым «працадаўцам» — першаснаму звяну ўлады, сельвыканкамам.

Нельга сказаць, што ў шарэнгах апошніх пануе з гэтай нагоды радасны настрой. Хоць, здавалася б, баба (у нашым выпадку КУПы) з калёс — каню свята: колькі можна сельвыканкамам займацца гаспадарчай дзейнасцю? Насамрэч, кіраўнікі некаторых прысталічных сельсаветаў — асабліва тых, дзе КУПы бралі на сябе лівяну долю праблем з добраўпарадкаваннем і вывазам цвёрдых бытавых адходаў — знаходзяцца ў роспачы. І ёсць ад чаго: ліквідацыя сельскіх камунальных прадпрыемстваў, якія вырашалі шэраг надзённых пытанняў (абкос грамадскіх тэрыторый, паркаў, могілак, вываз смецця і несанкцыянаваных звалак, дробны рамонт дарог і г.д.), можа балюча ўдарыць па іміджы мясцовай ўлады. Паколькі менавіта яна адказвае за ўзровень жыццезабеспячэння і вонкавы выгляд сваёй тэрыторыі.

Міханавічы сельсавет — адзін з самых буйных у Мінскім раёне: пятнаццаць населеных пунктаў і амаль дзевяць тысяч

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

населеніцтва. Тут пануе своеасабліва псіхалогія «яшчэ не гараджане, ужо не вяскоўцы». Адсюль і амаль што сталічны патрабаванні да сельвыканкама: людзі ўзнамяюць пытанні, нават ведаючы, што па аб'ектыўных прычынах вырашыць іх немагчыма. Ім патрэбны добрыя дарогі, чыстыя вуліцы, акультураныя скверы, дагледжаныя месцы пахавання і многае іншае... У свой час стварэнне ўласнага КУПа бачылася старшыні Міханавіцкага сельскага Савета дэпутатаў Святлане Давальцова. — Тэарэтычна, на паперы, усё можа быць раслісана прыгожа і правільна. Але што я патлумачу, напрыклад, чалавеку, якому неабходна, каб «хуткая дапамога» прайшла па дарозе менавіта ад снегу «на графіку»?.. А наш КУП заўсёды і ўсё імкнецца рабіць своечасова, бо знаходзіцца тут, на сваёй тэрыторыі, а не за 20—30 кіламетраў. Ад колькасці і, галоўнае, ад якасці паслуг, якія аказвае людзям прадпрыемства «Трансмсі», напраму залежыць зарплата яго работнікаў. Яны зацікаўленыя зрабіць больш і лепш, і насельніцтва ад гэтага толькі выйграе... Ці здолее раённая жыллёва-камунальная гаспадарка арганізаваць працу так, каб патрэбныя спецыялісты выязджалі на месца літаральна на званку, без прамаруджвання?

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

грамдскіх тэрыторый і падворкаў грамадзян, дробны рамонт і расчыстка дарог. Акрамя гэтага, прадпрыемства адказвала за дастаўку насельніцтву (у першую чаргу інвалідам і ветэранам) брыкету, дроў і будматэрыялаў, за іх пагрузку і разгрузку, за апрацоўку прсыяждзібных участкаў для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі.

— Я пакуль што не ўяўляю сабе, якім чынам нехта іншы — той жа жылкамунгас Мінскага раёна — здолее пераняць гэту эстафету, — кажа Святлана Давальцова. — Тэарэтычна, на паперы, усё можа быць раслісана прыгожа і правільна. Але што я патлумачу, напрыклад, чалавеку, якому неабходна, каб «хуткая дапамога» прайшла па дарозе менавіта ад снегу «на графіку»?.. А наш КУП заўсёды і ўсё імкнецца рабіць своечасова, бо знаходзіцца тут, на сваёй тэрыторыі, а не за 20—30 кіламетраў. Ад колькасці і, галоўнае, ад якасці паслуг, якія аказвае людзям прадпрыемства «Трансмсі», напраму залежыць зарплата яго работнікаў. Яны зацікаўленыя зрабіць больш і лепш, і насельніцтва ад гэтага толькі выйграе... Ці здолее раённая жыллёва-камунальная гаспадарка арганізаваць працу так, каб патрэбныя спецыялісты выязджалі на месца літаральна на званку, без прамаруджвання?

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

«ЛЮБЫ КАПРЫЗ, АЛЕ ЗА ВАШЫ ГРОШЫ...»

Ліст у рэдакцыю:

«Добры дзень, «Звязда»! Выпісваю газету ўжо досыць даўно, некалькі разоў давялося і звяртацца — па юрыдычных пытаннях, пытаннях медыцыны. Што важна — заўсёды атрымлівала слушны адказ ці параду, за якія яшчэ раз хацелася б падзякаваць усім, хто ў газеце працуе. А заадно — падзяліцца чарговай бядой.

Пачалося ўсё 22 гады назад, калі наша сям'я прыехала на працу ў вёску Арэхаўка Клічаўскага раёна. Тут нам далі кватэру ў 16-кватэрным доме, а за вёскай выдзелілі ўчастак, дзе мы, 8 сям'яў, пабудавалі сабе хлявы. Саўгас тады — дзякуй — дапамог будматэрыяламі, нам правялі водаправод, зрабілі агульную калонку. У нас там нават электрычнасць была! І хоць яно цяжка амаль паўкіламетра хадзіць да тых пабудов, прычым па некалькі разоў на дні, але мы хадзілі. Кожны гаспадар трымаў карову, іншую свойскую жывёлу, мы былі маладыя і да ўсяго прывыклі.

Потым змяніўся час, і пачаліся розныя непрыемнасці. Першае, у нас не стала электрычнасці, па-другое, пачалі браць грошы за ваду (у залежнасці ад колькасці жывёлы), потым тую ж плату браць чамусьці перасталі. А да ўсяго сапсавалася наша калонка.

Што рабіць? Напісала заяву ў Клічаўскае аддзяленне ЖКГ з просьбай адрамантаваць, абяцала плаціць за ваду дадаткова — колькі будзе патрэбна. Але прыехаў экскаватар, калонку нашу... знёс, яшчэ і месца зраўняў, быццам нічога там не было. Мне ж інжынер сказаў, што за вёскай ніякай калонкі быць не павінна, а ў кватэры ў нас вада ёсць...

Але ж ад той маёй кватэры, ад дома да хлява метраў 400, за дзень трэба занесці вядзёр 10 вады. Асабліва цяжка зімой, калі сцежку замтае снегам ці настане галалёд. А мы ж ужо не маладыя — мне налета на пенсію...

Казала пра гэта дырэктару ЖКГ. Ён паабяцаў правесці водаправод хоць проста ў хлеу да мяне, але за грошы, за вялікія грошы. Каб іх аддаць камунальнікам, мне трэба... прадаць тую самую карову.

Вось я і хацела б запытацца, ці законна знеслі нашу калонку? І ці так трэба падтрымліваць падсобную гаспадарку ў вёсцы? Яшчэ скажу, што суседзі мае карову ўжо пазбывалі, засталася толькі ў мяне. Дакуль? Не ведаю.

Г. Русецкая, в. Арэшкавічы, Клічаўскі раён.

Ліст з рэдакцыі

Добрых дзён Вам, шануюная Галіна Іванаўна!

Найперш — шчыры дзякуй за тое, што выпісваеце найстаўнейшую беларускую газету, што чытаеце і нават пішаце. У падобных лістах, як у лістэрку, адбіваецца наша жывасць — такое, як ёсць, з усім «комплексам» і разумных і, скажам так, не вельмі разумных рашэнняў. Прынамсі, прыйшла ж у нейкую «светлую» галаву ідэя зрабіць вяскоўцаў «на галавы адзін аднаму» — у 16-кватэрных дамах (а то ж у нас зямлі бракуе!), «не псаваць» іх жылло хлявамі ды адрывамі, не пакаціць пад вонкамі месца для саду і агарода... А што — хай «па-людску» людзі жывуць, хай па-гарадскому: схадзілі на працу, прыйшлі дамоў — ды ляжыце сабе...

Дзякаваць Богу, не ўсе вяскоўцы гэтага хочуць: характары ў людзей іншыя! Ды што там — нават арганізм: як казала знаёмая кабетна, у мяне алергія на ўсё магазіннае, а сваё — ем і хоць бы хні... Аднак будаваць хлявы, заводзіць гаспадаркі (не зважаючы на адлегласці, на цяжкасці навацёлаў з той жа Арэхаўскай падбіла, відаць, не столькі гэта жаданне — есці і дзяцей карміць сваім, свежым, смачным, экалагічна чыстым. За працу — у полі, на ферме, на ФАПе, у вясковай бібліятэцы і г.д., і плацілі, і плаціць, і нават (бярыцца сцвярджаць. — Аўт, будзьце плаціць (ну што з гэтым зробіш?) зусім не так, як на заводах... Магчыма — з разлікам якраз на тое, што гэта ж вёска, гэта ж зямля, а значыць, свая бульбіна ў чалавека, свой яблык, сваё мяса-малако. Ды яшчэ і капейка, калі лішкі іх прадаць ці здаць дзяржаве.

Таму, відаць, адміністрацыя саўгаса і падтрымала тады навацёлаў — выдзеліла тыя ж будматэрыялы, дапамагла правесці электрычнасць, ваду. Што ж потым? Вы, Галіна Іванаўна, пішаце, што змяніўся час. Гэта бяспрэчна. Аднак, як высветлілася, не памяншаліся людзі, літаральна: гэта значыць, адзін і той жа чалавек — Валяцін Мечыслававіч Язвінскі (тады галоўны інжынер саўгаса «Дабраахвотнік») разумеў і спрыяў навацёлам, цяпер... ён жа — дырэктар Клічаўскага ўнітарнага камунальнага прадпрыемства «Жылкамунгас» — паводле Вашага ліста — не разумее і нават шкодзіць.

Што, ну згадзіцца, не можа не выклікаць заканамерных пытанняў — да таго ж Валяцін Мечыслававіч.

— У вёсцы Арэхаўка якраз тады, калі засяляўся гэты 16-кватэрны дом, — патлумачыў спадар Язвінскі, — я будаваў сам, сам жа трымаў карову... Так што калонку побач з хлявамі, пра якія піша Галіна

Іванаўна, паставілі па маёй ініцыятыве — патрэбна была. І карыстаўся ёй ўсе — хто хацеў і калі хацеў... Але ж гэтак было раней. Хто тады (ды яшчэ ў вёсцы) чуў, каб ваду на кубаметры мэралі? Хто лічыў, колькі каштуе электрычнасць, патрэбная на яе падачу? Цяпер жа іншы час — цяпер трэба ўсё лічыць і за ўсё плаціць.

Не скажу, зямлініца гэта рабіла. Але што мне, як кіраўніку прадпрыемства, узяць з тых, хто лічынй (а па сутнасці нічыйнай) калонкі прывык мыць машыны?.. Да таго ж на яе не раз звяртала ўвагу санстанцыя, на яе ж некалькі разоў, што навізаецца, наезджала тэхніка — гнулі, ламалі... А рамонт — гэта дадатковыя расходы. З чыёй кішэнні? Нашага прадпрыемства. А яна ж не бяздэнная. Асабліва па сённяшнім часе...

Карацей, па маёй ініцыятыве тую калонку правалі, паставілі, па маёй і знеслі... Тут дарэчы будзе сказаць, — працягваю Валяцін Мечыслававіч, — што ваду там браў не толькі з вёскі: метраў за 30 ад хлявоў помпавая станцыя ёсць...

Пра гэта ў нас з Галінай Русецкай размова была: як быццам, усё патлумачыў ёй, сказаў: «Пішыце заяву — 10 дзён і будзе вада! Прычым у вашым жа хляве. Для каровы нават папалчку можам зрабіць. І лічыльнік там жа паставім: колькі вады скарыстаецца, за столькі заплаціце... Ні больш, ні менш. Што называецца, любы капрыз, але ж за вашы грошы — ну хоць часткова.

Быў там наш інжынер, зрабіў адпаведныя разлікі. Сума атрымалася і сапраўды круглая: за ўсё пра ўсё жанчыне трэба заплаціць больш чым паўтара мільёна рублёў. Разумею — гэта нямаля. І я не з Месяца зваліўся: даходы вяскоўцаў ведаю, сацыяльную накіраванасць нашай палітыкі разумею. І таму, як кіраўнік прадпрыемства, згодзен на кампраміс: дзесяць «мінімалак» (гэта 350 тысяч) з заяўніцы, астатнія расходы возьмем на сябе мы.

Пра гэкі варыянт рашэння праблемы жанчына абяцала падумаць і потым прынесці заяву. ...Як трэба разумець, яна, гэтая заява, прыйшла ў рэдакцыю «Звязды».

Тут, ну вядома ж, няма спецыялістаў, якія маглі б адрамантаваць (а тым больш паставіць новую калонку замест старой). Тут ёсць іншае — магчымаць агучыць, абнарадаваць праблемы людзей, пасля чаго яны, гэтыя праблемы, пачынаюць здавацца... цалкам вырашальнымі.

Адзінае — трэба ўсё яшчэ раз узняць.

І паісці на кампраміс. Каму? На месцы, як падаецца, гэта відней.

Валяцін да ЮНАР.

НІЗКІ ДАХОД — ЯШЧЭ НЕ ГАРАНТЫЯ

Папярэднія прагнозы спраўдзіліся: пасля змянення са студзеня правілаў аказання адраснай сацыяльнай дапамогі колькасць яе атрымальнікаў прыкметна ўзрасла. Напрыклад, толькі за першую палову года ў дадаткова «сярэднім» па памерах Асіповіцкім раёне адрасную падтрымку атрымалі больш чым 900 чалавек. І разам з тым сцвярджаць, што была задаволеная літаральна кожная заява ад грамадзян з малымі даходамі, таксама нельга — выплаты прызначалі далёка не ўсім.

Білет ці мільён?
Сёлета па-сапраўднаму новым напрамкам адраснай падтрымкі стала бясплатнае выдзяленне сродкаў тэхнічнай рэабілітацыі інвалідам III групы, а таксама дзецям ва ўзросце да 18 гадоў, якія інвалідамі не з'яўляюцца, але, паводле рэкамендацыі ўрача, маюць патрэбу ў тых жа гарэзтах, банджах ці распорках. Прычым асаблівых пытанняў тут няма.

Працуе прыкладна наступная схема: інваліды III групы ці бацькі дзяцей з парушэннямі здароўя бярдуць медыцынскія заключэнні і прыносяць яго ў раённае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. А надалей ёсць два варыянты: ўпраўленне або выдзяляе грошы на самастойную аплату слышавых апаратаў, пратэзаў вахай, тэст-палосак для вызначэння цукру ў крыві, інсулінавых шпрыцаў ці іголак для шпрыц-ручак у крамах медтэхнікі, або пералічвае сродкі на рахунак Беларускага пратэзна-артапедычнага аднаўленчага цэнтру для вытворчасці неабходных пратэзаў, артэзаў ці вырабаў лямбонага пратэзавання.

— У апошнім выпадку чалавек павінен зрабіць тых жа замеры, а значыць, яму даводзіцца наведваць пратэзна-артапедычны цэнтр у сталіцы, — заўважае намеснік начальніка ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Асіповіцкага райвыканкама Ніна Лапанік. — Зразумела, што тут могуць узнікнуць пэўныя цяжкасці. І разам з тым, скарагаў пакуль не было. Магчыма таму, што рашэнне аб бясплатным забеспячэнні інвалідаў III групы і дзяцей

Фота Анаталія КЛЕШЧУКА.

неабходнымі сродкамі рэабілітацыі аказалася насамрэч доўгачаканым — яшчэ летась за гэтыя сродкі ім трэба было плаціць з уласнай кішэнні, і часам гаворка ішла аб больш чым у мільён рублёў.

Палова стаўкі — не той фармат

Больш напружатай аказалася сітуацыя з «традыцыйнай» штомесячнай адраснай сацыяльнай дапамогай. Права на яе па-ранейшаму дае даход, меншы за бюджэт пражыткавага мінімуму (ці на сёння — меншы за 274 510 рублёў ў чалавека). Аднак сёлета падобнага дапамога можа прызначацца не на тры месяцы, а на паўгода. Прычым на гэтую акалічнасць адрозж звярнулі ўвагу.

— Па папулярнасці бяспрэчна на першым месцы была і застаецца менавіта штомесячная адрасная сацыяльная дапамога, — адзначае Ніна Лапанік. — Яшчэ летась мы пачалі актыўна расказваць аб новаўвядзеннях, ладзілі спецыяльныя дні інфармавання, рабілі паведамленні праз раённыя СМІ, працавалі з сельсаветамі, паліклінікам, дамамі сацыяльных паслуг, і нават зрабілі «выбарку» асобаў з пенсіямі ніжэй за бюджэт пражыткавага мінімуму — пазней да такіх грамадзян абавязкова прыходзілі з тлумачэннямі сацыяльнай работнікі. Пры гэтым трэба прызначаць, што вынік быў. У першыя тры месяцы года да нас масава пайшлі людзі. Але тут жа высветлілася, што многія пачулі выключна

дзякуючы «неафіцыйным» заробкам мужа ў Расіі.

— Змена «правілаў гульні» — з'ява цалкам нармальна, бо падказваць «праблемныя месцы» можа толькі практыка, — працягвае Ніна Лапанік. — Скажам, не так даўно было вырашана пытанне з «шоп-турамі» ва Украіну для бацькоў са шматдзетных сем'яў. Вядома, што гэта — не забаўляльны турызм, а па сутнасці вымушаная неабходнасць. Таму вельмі добра, што цяпер тут ёсць новы падыход: калі такія бацькі выязджалі за мяжу не больш чым на тры дні менавіта для набыцця адзення і абутку, то права на адрасную сацыяльную дапамогу застаецца. Але трэба ісці і далей — прымаць рашэнні наконкрэтныя ацэнка вядзення ці невядззення сумеснай хатняй гаспадаркі ў грамадзянскіх шлюбках, а таксама наконкрэтныя ацэны з «няпэўнымі заняткамі». Прычым рабіць гэта неабходна на заканадаўчым узроўні.

Важкі аргумент

І ўсё ж найбольш папулярная прычына для адмовы ў штомесячнай адраснай сацыяльнай дапамоце — гэта перавышэнне даходаў над узроўнем пражыткавага мінімуму. Дзесяць спраўдлівасці, тут ёсць альтэрнатыўныя варыянты, і ў прыватнасці, дапамога аднаразовай. Калі яшчэ летась прэтэндаваць на яе маглі асобы з даходам, ніжэйшым за 120, то цяпер — з даходам, ніжэйшым за 150 працэнтаў бюджэту пражыткавага мінімуму. А апошняя «планка» на сёння складае 411 765 рублёў.

— Умовай для прызначэння аднаразовай адраснай дапамогі з'яўляецца выкрасістанне ўсіх іншых відаў дзяржаўных дапамог, — падкрэслівае Ніна Лапанік. — Напрыклад, раней маці, якой была прызначана дзіцячая дапамога і бясплатнае харчаванне на дзіця ва ўзросце да 2 гадоў, фактычна адрозж пасля гэтага заставалася «за бортам» — сёння ж яна ўжо мае права на аднаразовую выплату. Пашырылася колькасць атрымальнікаў аднаразовай дапамогі і за кошт іншых катэгорыяў — перш-наперш гаворка аб інвалідах і пенсіянерах.

Дзесяць справядлівасці неабходна заўважыць: сам па сабе невысокі даход права на аднаразовую дапамогу яшчэ не дае. Адначасова тут неабходна прызначыць, што чалавек патрапіў у па-сапраўднаму крытычную жыццёвую сітуацыю. Прычым гаворка не толькі аб пажары ці стыхійным бедстве. Скажам, адназначна прэтэндаваць на выплаты могуць грамадзяне з невысокімі заробкам, якія не па сваёй віне працуюць у рэжыме чатырохдзёнкі. Або, што ўдава актуальна апошнім часам — грамадзяне, якім неабходна набыць дарагія імпартныя лекі.

— У дадатак, перакананым у раёне, нялішне было б вызначыцца і з поўнымі сем'ямі, дзе бацька нідзе не працуе ці працуе няпоўны год. Сёння дапамога такім сем'ям прызначаецца (адно не робіцца налічэнне на таго ж бацьку). І гэта — таксама даволі спрэчны момант. Бо часта такія сем'і далёка не самыя бедныя —

Асіповіцкі раён.

ОАО «БЕЛАТТРАКЦИОН»
ПРОВОДИТ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
Собрание состоится 16 августа 2010 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Могилевская, 68, каб. 13.
Повестка дня:
1. Назначение председателя ликвидационной комиссии.
2. Утверждение промежуточного ликвидационного баланса.
С проветком решения можно ознакомиться с 6 августа по указанному адресу. Начало регистрации участников за час до собрания. При себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителей акционеров — доверенность).
УНП 100061627

СЕМ РАЗОЎ АДМЕРАЙ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Сёння, па словах Святланы Давальцовай, КУП здымае да 50 працэнтаў пытанняў, што датычацца «твару» сельсавета, яго вонкавага выгляду, добраўпарадкавання. Ён працуе з аптымальнай аддачай у межах сваіх магчымасцяў. Два трактары МТЗ, выдзеленыя некалі раённай прыродаахоўнай службай, выконваюць функцыі ў грузавых, і смеццёуборачных машынах. Словам, гэта мабільнае звяно, якое можна назваць «хуткай дапамогай» ў сферы камунальных паслуг, сцвярджае старшыня Міханавіцкага сельсавета Савета. І вельмі непакоіцца, што «планка» па наведзеным парадку, узятая за гадзі існавання «Трансмис», можа апусціцца пасля ўлівання КУПа ў структуру ЖКГ Мінскага раёна.

— Узяць хоць бы такое надзённае пытанне, як забеспячэнне насельніцтва палівам, брыкетам. Яго звычайна дастаўляюць з Пухавіцкага раёна ці Заслаўя, але транспартныя расходы такія, што перакрываюць

кошт самога брыкету. А наш КУП часова для двух заказчыкаў, што дазваляе людзям падзяліць затраты на дваіх... Хто будзе займацца такімі паслугамі пасля рэарганізацыі? Прыярытэтнай задачай для «Трансмис» быў і пакуль што застаецца вывоз смецця і цвёрдых бытавых адходаў. У сэнсе «вытворчасці» гэтых адходаў прысталічныя тэрыторыі — проста кландайкі, і Міханавіцкі сельсавет не выключэнне. Нават тыя людзі, якія жывуць у невялікіх вёсках, не хочуць закапваць смецце ў зямлю або спальваць у печках.

— Ды і як спальваць, калі мы спажываем сучальны пластык? Я сама родам з вёскі, і ў мяне таксама была праблема: куды выкідаць бляшанкі з-пад кансерваў, накрыўкі з-пад закатак, разбітае шкло, пластыкавыя ўпакоўкі і гэтак далей... Такое «дабро» ў зямлю не закапаеш, тым больш на сваім участку, — кажа Давальцова. — Таму аб'ёмы бытавых адходаў год ад году будучы толькі расцвітаюць. Ці хопіць у нас магчымасцяў справіцца з імі без КУПа?

Менш за ўсё, прызнаецца Святла Уладзіміраўна, ёй хацелася б, каб пасля рэарганізацыі сістэмы раённай ЖКГ нехта з наваспечанай структуры заявіў, што «абслугоўваць усе вашы аб'екты, усе грамадскія тэрыторыі ў такім хуткім тэмпе мы не можам».

Як ні дзіўна, сёння з гэтай задачай спраўляецца невялікі КУП. І ў першую чаргу менавіта таму, што знаходзіцца побач з патрэбамі чалавека. Таго самага, пра якое павінна думаць і клапаціцца мясцовая ўлада.

— Магчыма, ёсць сэнс хоць бы ў пэўнапым «выключэнні» КУПаў, пачынаючы з тых, якія не вельмі запатрабаваныя ў сваіх сельсаветах, — дзеліцца сваімі меркаваннямі Святлана Давальцова. — І калі рэарганізацыя ЖКГ неаббежная, хацелася б, каб спачатку была створана сістэма. Каб грамадзянін ведаў, што ёсць камунальная структура, падраздзяленне, звяно, якое можа адроздзякнуцца на сігнал. Калі так атрымаецца, я буду гэта толькі вітаць.

Наталля КАРПЕНКА.

Агароджа за кошт бюджэту — НЕДАЗВАЛЯЛЬНАЯ РАСКОША

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Сёлета рашэннем сесіі раённага Савета дпутатаў сельсаветы дадаткова атрымалі да 5 мільёнаў рублёў на ліквідацыю несанкцыянаваных, стыхійных звалак, якія перыядычна ўзнікаюць ля населеных пунктаў. Цэнтралізаваным вывазам смецця ў раёне ахоплены 70 працэнтаў населеных пунктаў. У буйных вёсках і ў цэнтральных сядзібах устаноўлены кантэйнерныя пляцоўкі.

...На наведзены парадку на зямлі і на добраўпарадкаванні населеных пунктаў ідуць і грошы, атрыманыя ад аўкцыёнаў. Іх дазволена праводзіць у прыгарадных населеных пунктах (Шчэткава, Бярэзавічы, Сычкава, Мірацкіна). Летась на аўкцыёнах прыгарадных сельвыканкамаў зарабілі 70 мільёнаў рублёў.

Навадзены парадку на зямлі і на добраўпарадкаванні населеных пунктаў ідуць і грошы, атрыманыя ад аўкцыёнаў. Іх дазволена праводзіць у прыгарадных населеных пунктах (Шчэткава, Бярэзавічы, Сычкава, Мірацкіна). Летась на аўкцыёнах прыгарадных сельвыканкамаў зарабілі 70 мільёнаў рублёў.

Навадзены парадку на зямлі і на добраўпарадкаванні населеных пунктаў ідуць і грошы, атрыманыя ад аўкцыёнаў. Іх дазволена праводзіць у прыгарадных населеных пунктах (Шчэткава, Бярэзавічы, Сычкава, Мірацкіна). Летась на аўкцыёнах прыгарадных сельвыканкамаў зарабілі 70 мільёнаў рублёў.

ты, і шкло, і іншае смецце, чым ствараюць пажарабеспяечную сітуацыю. Там знос такіх звалак — адна з першасных задач мясцовых уладаў.

— Штогод мы ліквідуем ад 45 да 60 пустых дамоў, — патлумачыў старшыня райсавета. — Летась на гэтым мэты нам з вобласці выдаткавалі 40 мільёнаў рублёў, ашчэ стодкі ж — сёлета. З пачатку года сіламі сельвыканкамаў ужо знесена 13 дамоў. Яшчэ 12 — за сродкі спадчынінікаў, якіх атрымалася знайсці... Да зносу старога жылля мы прыцягваем дарожныя і меліярацыйныя службы, а таксама мясцовыя СВК. Там у асноўным патрэбна гусенічная тэхніка, бо знесці верхнюю частку хаты — не складана, цяжкасці, як правіла, узнікаюць з фундаментамі.

На жаль, завяршыць работы па зносе старых дамоў цалкам не атрымаецца: яны паступова ўтвараюцца зноў, але не такія страшныя, як былі на пачатку работ. Раней пустыя дамы сталі без дахаў, без вокнаў, аднак, дзякуючы агульным намаганням, такіх звалак у нашым раёне засталася зусім мала.

Мы ў ліку першых у вобласці правялі ўсе працэдурныя рэгістрацыйныя пустага старога жылля, прайшлі праз суды, дзе гэтыя дамы былі прызнаны безгаспадарчымі і перададзены на баланс сельвыканкамаў. Аднак неаднойчы зда-

ралася, што пасля вынясення рашэння суда знаходзіліся спадчыннікі, якія аспрэчвалі гэтае рашэнне, і суд аднаўляў іх у правах на нерухомасць. Падкрэсліў сельскім Саветам неабходна дасканала прытрымлівацца ўсіх юрыдычных працэдур, бо прыватная ўласнасць — рэч сур'ёзна. Насу раённая служба ЖКГ узяла прыстанок у старога жыхара дамоў, якія былі пад кантролем. У гэтым плане ў нас ёсць парадак і значныя станаўчыя зрухі.

Дарогі сельскіх населеных пунктаў Бабруйска перададзены на баланс спецыяльнай арганізацыі пакуль толькі ў аграгарадках Далей працэс «забуксаваў» з-за адсутнасці на нічыйныя дарогі адпаведнай дакументацыі.

— Толькі за акт адводу зямлі неабходна заплаціць 12-15 мільёнаў, — прывёў лічыбы Леанід Баркоўскі. — А дакументаў для перадачы кожнай дарогі трэба зрабіць шмат. Менавіта таму пакуль яшчэ не ўсе дарогі ўнутры населеных пунктаў перададзены на баланс дарожнікаў.

Цэнтральныя вуліцы і сёння абслугоўваюцца дарожнымі арганізацыямі. Астатнія пакуль «курыруюць» сельвыканкамы. Сёлета з рэспубліканскага дарожнага фонду ў раённы бюджэт заклалі 270 мільёнаў рублёў. На гэтыя грошы праводзіцца падсыпка дарог у 17 вёсках.

Напярэдадні апошняга асенне-зімовага перыяду ў раёне існавала праблема з вліччым асвятленнем. Яна ўзнікла пасля таго, як сельскім Саветам забаранілі набыць замежнае абсталяванне, у тым ліку і лампачкі.

— Частка энергазберагальных ліхтары ў вёсках рэгіёна — нямецкай і польскай вытворчасці, і беларускія лампачкі для іх не падыходзяць, — патлумачыў старшыня райсавета. — Там, дзе на вуліцах былі ўстаноўлены айчыныя ліхтары, падчас падрыхтоўкі да зімы лампачкі мы спевачасова замянілі. А для замежных ліхтары не змаглі набыць лампачкі, з-за чаго і не аднавілі вліччанае асвятленне ў пэўным аб'ёме. Цяпер — пасля разгляду праблемы адпаведнымі камісіямі — нам дазволілі набыць лампачкі замежнай вытворчасці.

Добраўпарадкаванне — неад'емная частка работы ў штодзённым клопат мясцовых Саветаў, падкрэсліў Леанід Баркоўскі. Ужо сёння ў 9 аграгарадках раёна створаны камфортыныя, аднак у вырашаным пытанні добраўпарадкавання не трэба заніжаць і ролю саміх жыхароў. Чысціня вакол нас залежыць ад нас саміх.

Інга МІНДАЛЁВА.
Бабруйска раён.

ГАЛОЎНАЕ — НЕ НАШКОДЗІЦЬ

Камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы, некалі створаныя пры сельвыканкамах Мінскага раёна, у хуткім часе будуць перададзеныя ў структуру раённай ЖКГ. Наколькі мэтазгодны гэты крок? Па каментарыі мы звярнуліся да намесніка старшыні Мінскага райвыканкама Сяргея РУТЫ

— Сяргей Фадзевіч, ці прайздзіва інфармацыя пра тое, што КУПы, якія раней падпарадкоўваліся непасрэдна сельвыканкамам, цяпер пераідуць у сістэму жыллёва-камунальнай гаспадаркі?

— У прынцыпе, так. Над гэтым пытаннем наш райвыканкам разам з Мінскім аблвыканкамам ярацз цяпер працуе. Сёння на тэрыторыі раёна існуюць два самастойныя камунальныя прадпрыемствы, адно з цэнтрам у пасёлку Гагава, другое ў Заслаўі. У дадатак пры сельвыканкамах дзейнічаюць свае невялікія камунальныя прадпрыемствы, якія выконваюць там пэўны комплекс работ па добраўпарадкаванні. Мы спраўдзілі разглядаем магчымасць «уліваць» гэтыя КУПаў у нашу жыллёва-камунальную гаспадарку.

— Пры пэўных рэарганізацыях, новаўвядзеннях самы галоўны прынцып — не нашкодзіць. У некаторых сельсаветах КУПы вывозяць да 50 працэнтаў смецця, наводзяць парадак на грамадскіх і прыватных тэрыторыях. Дапусцім, сёння вы перададзіце КУПы ў структуру ЖКГ, а заўтра нехта патэлефануе, папросіць абкасіць участак?.. Ці будзе гатовы жылкамгас выканаць заказ?

— Вы правільна заўважылі — да гэтага пытання трэба падыходзіць менавіта з пазіцыі «не нашкодзіць». Мы днёмі абмяркоўвалі тэму рэфармавання раённай ЖКГ у губернатара вобласці. Пакуль што — падкрэсліваю, рашэнне яшчэ не канчатковае — разглядаюцца два варыянты. Першы — КУПы увалюцца ў раённую ЖКГ, а на іх месцах з'явіцца новыя структуры, з тымі ж палеамацтвамі, і будуць займацца тымі ж напрамкамі дзейнасці, што і раней. Толькі падпарадкоўвацца будуць жылкамгасу, а не сельвыканкаму, таму што ў сельвыканкама, пагадзіцеся, зусім іншыя функцыі.

Але хочацца пайсці яшчэ далей. Разглядаецца пытанне аб стварэнні ў сістэме ЖКГ Мінскага раёна спецыяльнага падраздзялення па санітарнай ачысціцы. Аблвыканкам пайшоў нам на сустрэчу, і мы атрымліваем пад гэты кірунак 20 новых машын для вывазу смецця — у дадатак да той тэхнікі, якая ўжо дзейнічае. Паралельна ў населеных пунктах будуць абудкоўвацца кантэйнерныя пляцоўкі, для таго каб машыны маглі прайсці туды і цывілізавана забраць адходы і смецце. А ручная праца (таа, што існуе сёння ў невялікіх КУПах) павінна пакрысе адыходзіць.

Калі ж заірэнчыць увагу на некалькі крокаў наперад... Сёння — і пра гэта можна ўжо сказаць — разглядаецца пытанне аб зліцці нашых двух аўтаномных камунальных прадпрыемстваў (у Гагава і Заслаўі) у адзінае цэлае.

У Мінску адновяць гасцініцу XIX стагоддзя

Некалі ў доме № 11 на сталічнай вуліцы Інтэрнацыянальнай, пабудаваным у 80-я гады XIX стагоддзя, размяшчаліся мезьяныя пакоі. Сёння вырашана аднавіць першапачатковую функцыю гэтага помніка архітэктуры і размясціць тут гасцініцу з гістарычнай назвай «Гарні».

Як раскажаў дырэктар Цэнтра па рэгенарацыі гісторыка-культурных ландшафтаў і тэрыторыі Аляксандр Кропатаў, знешні выгляд будынка будзе адноўлены па старых фотаздымках і першапачатковым выглядзе. Толькі замест асобных мезьянаў, якія былі ў гасцініцы XIX стагоддзя, з'явіцца паўнаватарскі мансардавы паверх. Будуйніць адновяць страчаных балконаў, ляпы джор. А васьм знутры будынак цалкам абновіцца. Праўда, інтэр'еры ў «Гарні», а таксама мэбля стылізуюць пад XIX стагоддзе, прычым аздабленне кожнага нумара будзе індывідуальным. З'явіцца ў гатэлі і утульны рэстаран у духу мінулай эпохі.

Ужо пачаўся дэмантаж канструкцыі старога будынка. Скончыць рэканструкцыю дома плануецца ў кастрычніку 2011 года.

Вольга ЖАРЫНА,
«Мінск-Навіны».

ДАЦЬ ПРАЦУ ПА МЕСЦЫ ЖЫХАРСТВА

Прыкладна за год пасёлак Бягомль Докшыцкага раёна прыкметна змяніўся. Па прыкладзе Бягомля, які знаходзіцца недалёка ад узезда на тэрыторыю Віцебшчыны з боку Мінскай вобласці, пачынаюць атрымліваць другое жыццё іншыя «ўязныя вароты» — населеныя пункты Прыдзвінскага края. Усяго разам з Бягомлем іх сорак. Магчымыя выказванні пра тое, што ўзгорныя пасёлкі стануць «паказухай» для сталічнага начальства і замежных гасцей, лёгка абвергнуць, калі пабываць у Бягомлі. На наведзены парадку ў гэты населены пункт ужо былі ўкладзены каля 25 мільярдаў рублёў. Працягваюцца наводзіць тут для людзей важныя не толькі вонкавы выгляд пасёлка, але і магчымасць знайсці тут работу.

аднаго дня» пачне дзейнічаць пазней. Мяркуюцца, што людзі будуць прыязджаць туды на адпачынак. І дзве-тры машыны можна будзе ўзяць напракат... Далёкія перспектывы? Губернатар паставіў канкрэтную задачу, каб уо праг год сродкі, якія будуць укладзены ў развіццё прыдарожнага пункта, сябе акупілі. І падкрэсліў, што прыдарожны сэрвіс — гэта новая працоўныя месцы, магчымасць для людзей зарабіць грошы.

абслугоўвання аўтамабіляў — жыллёва-камунальнага гаспадарка. Уклілі як уласныя сродкі, так і сродкі па лініі цэнтра занятасці, а таксама з абласнога і навацыйнага фонду... Усяго на стварэнне станцыі тэхнічнага абслугоўвання патрацілі больш за мільярд рублёў. 5,4 мільёна рублёў чыстага прыбытку атрымалі ўсяго за пару месяцаў. Прагноз — да 50 мільёнаў штотомсяця. Пры такім тэмпе станцыя акупіцца гады за два.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ, які надняў наведваў Бягомль, адроздзяваўся за яго межы — на шашу, у месца, дзе закатчавецца вобласць.

— Тут патрэбна збудавачь цэлы комплекс з падведзенымі інжынернымі сеткамі: з каварыяй, зонай адпачынку, крамамі. Зімой комплекс будзе ацяпляцца міні-кацельняй на мясцовых відрах паліва. На шашы вельмі інтэнсіўныя дарожны рух: 3,5 тысячы аўто ў суткі. Гэтым фактам трэба актывна карыстацца. Вадзіцелі і пасажыры, калі ўбачыць сучасны пункт прыдарожнага сэрвісу, абавязкова пажадаюць спыніцца, — звярнуўся губернатар да кіраўнікоў раённых уладаў Віцебскай вобласці, камітэтаў і ўпраўленняў, якія ўдзельнічалі ў выязным пасяджанні аблвыканкама. — І трэба, каб людзі змаглі купіць там любія тавары, сувенірную прадукцыю. Усё, што вырабляецца ў Віцебскай вобласці: ад адзення да тэлевізараў. Усё гэта можна прадаваць у модулях. Практыка такая ў вобласці ўжо ёсць. Трэба, каб тыя ж вадзіцелі мелі магчымасць памыць бялізну, прыняць душ...

Цяпер на дрэваапрацоўцы мясцовага лягасца цяпер працуе з рэнтабельнасцю, хоць яшчэ год таму лічыўся прабылым. Заработная плата — больш за мільён рублёў, мэта — да канца года выйсці на ўзровень зарплат у 1,5 мільёна. Павысіць экперт піламацтваў дазволіла набыццё новага абсталявання, у тым ліку і нямецкай вытворчасці. Цяпер цяг акраў працуюць аднаасобна і вырабляе канкурэнтна здольную прадукцыю — апрацаваную драўніну.

Калі дырэктар паказваў прадпрыемства, у ліку іншага ўбачыў, як рабочы вырабляе цвікі. Вытворчасць іх пачалася тры гады таму — і на малым трыбле зрабавіць. Тыя ж цвікі попытам будучы карыстацца заўсёды, гэтаксама, як і разеткі ці выключальнікі.

Губернатар вобласці ўпэўнены, што праз невялікі перыяд часу прыдарожныя паслугі будуць прыносіць у бюджэт да 50 працэнтаў наступнага года. Але такую справу неабходна арганізаваць. Таму няхай, лічыць ён, прыватныя структуры займаюцца стварэннем такіх комплексаў. Няхай прадпрыемствы, напрыклад, адкрыць каварыянін. Калі ласка — яму дадуць у арэнду зямлю на 99 гадоў. Няхай і гатэль адкрываюць.

У лягасе пачнуць больш актывна зарабляць і на турызме. Насамрэч не праблема пастаўляць «зрубкі» — гатэль для турыстаў. Практыка паказвае, што нават адзін палюўнічы дамок можа быць вельмі прыбытковым (амаль увесь экперт раёна пакуль што «трымаецца» на палюўнічым турызме). Новую прадукцыю — пелеты — пачнуць вырабляць у лягасе ўжо ў верасні. У выніку павінна атрымацца вытворчасць без адходаў. Альтанкі, дзверы — усё гэта і не толькі можна вырабляць у лягасе, было б жаданне.

Калі дырэктар паказваў прадпрыемства, у ліку іншага ўбачыў, як рабочы вырабляе цвікі. Вытворчасць іх пачалася тры гады таму — і на малым трыбле зрабавіць. Тыя ж цвікі попытам будучы карыстацца заўсёды, гэтаксама, як і разеткі ці выключальнікі.

Гасцініца для вадзіцеляў разлічана пакуль што на 16 месцаў. Ужо ў сярэдзіне верасня яна будзе функцыянаваць, — раскажае старшыня Докшыцкага райвыканкама **Алег ПІНЧУК**. — І яшчэ адзін гатэль «вы-

навае наведваў Бягомль, адроздзяваўся за яго межы — на шашу, у месца, дзе закатчавецца вобласць.

Працэдурнага насельніцтва ў Бягомлі — 1400 чалавек. З іх знятыя 1137. Узровень беспрацоўя — у рамках дазволенага, але чым займаюцца астатнія людзі? Іх можна ўладкаваць на працу ў тым жа комплексе прыдарожнага сэрвісу ці на станцыі тэхабслугоўвання — пры ўмове яе далажлага развіцця.

Губернатар вобласці ўпэўнены, што праз невялікі перыяд часу прыдарожныя паслугі будуць прыносіць у бюджэт да 50 працэнтаў наступнага года. Але такую справу неабходна арганізаваць. Таму няхай, лічыць ён, прыватныя структуры займаюцца стварэннем такіх комплексаў. Няхай прадпрыемствы, напрыклад, адкрыць каварыянін. Калі ласка — яму дадуць у арэнду зямлю на 99 гадоў. Няхай і гатэль адкрываюць.

Летась у Бягомлі задумалі знесці стары будынак былога хлебазавода, які з 1990-х не эксплуатаваўся і разбураўся. Але абласны ўладны тэхнічнага абслугоўвання і арганізаваць разліў мінеральнай вады. За шэсць месяцаў будынку літаральна далі другое жыццё. Цяпер дзякуючы сучаснаму абсталяванню тут можна адрамантаваць любое аўто. І фуры таксама. Дзейнічае шынаматэж, машыну можна памыць... У хуткім часе плануецца адкрыць крамы па продажы запчастак... Нават не верыцца, што гаспадар сучаснага пункта для

Каб мясцовыя жыхары не ездзілі на заробкі ні ў райцэнтр, ні ў суседні Лепель, ні ў Расію, плануецца адкрыць у Бягомлі філіялы лепельскага малочнага завода, докшыцкага хлебазавода. З'явіцца працоўныя месцы на вытворчасці па замарожаным і перапрацоўцы ягад і грыбоў. Жаданне чалавека знайсці працу па месцы жыхарства не павінна быць недасягальным...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Бягомль — Віцебск.

ШКОЛА ПАДАТКАПЛАЦЕЛЬШЧЫКА

ДЭКЛАРАВАННЕ ПАЗЫКОВЫХ СРОДКАЎ

Сёння чарговую кансультацыю па асобных пытаннях падаткаабкладання даюць спецыялісты прэс-цэнтра Міністэрства па падатках і зборах.

Аб адлюстраванні ў дэкларацыі аб даходах і маёмасці сумаў пазыковых сродкаў
Згодна з артыкулам 5 Закона Рэспублікі Беларусь ад 04.01.2003 № 174-З «Аб дэклараванні фізічнымі асобамі даходаў і маёмасці» ў рэдакцыі ад 29.12.2009 (далей — Закон), якая ўвайшла ў сілу з 18.03.2010, абавязковаму дэклараванню ў выпадках і парадку, прадугледжаных Законам, падлягаюць даходы фізічных асобаў, атрыманыя на працягу календарнага года ад крыніц у Рэспубліцы Беларусь, а таксама ад крыніц за межамі Рэспублікі Беларусь. Для мэтай прымянення Закона да даходаў адносяцца любыя грашовыя сродкі, у тым ліку пазыкі,

а таксама іншая маёмасць, атрыманыя фізічнымі асобамі ад грамадзян Рэспублікі Беларусь, замежных грамадзян, асобаў без грамадзянства і арганізацыяў.

Звяртаем увагу, што пры падчыны фізічнымі асобамі дэкларацыі аб даходах і маёмасці пасля 18.03.2010, у такіх дэкларацыях акрамя звестак пра пазыкі і крэдыты, атрыманыя ў дэкларацыі перыяду, у абавязковым парадку называюцца таксама пазыкі, атрыманыя за перыяд, які паярэднічаў перыяду, за які падаецца дэкларацыя аб даходах і маёмасці, і не вернуцца на дату падачы дэкларацыі.

Аб вызначэнні падатковай базы пры атрыманні фізічнымі асобамі даходаў у выглядзе аплаты працы ў замежнай валюце
Згодна з дзейным заканадаўствам, падатковы падатак з фізічных асобаў выплачваецца ў бюджэт

у беларускіх рублях незалежна ад валюты атрымання даходу.

Пунктам 6 артыкула 156 ПК вызначана, што даходы плацельшчыка, атрыманыя ў замежнай валюце, пералічваюцца ў беларускія рублі па афіцыйным курсе, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дату фактычнага атрымання даходаў.

У мэтах вылічэння падаходнага падатку, у адпаведнасці з п.п. 1.10 артыкула 172 ПК, датай фактычнага атрымання даходу ў выглядзе аплаты працы з'яўляецца апошні дзень месяца, за які плацельшчыку быў налічаны даход за выкананне працоўных абавязкаў у адпаведнасці з працоўным дагаворам (кантрактам).

На практыцы ўзнікаюць сітуацыі, калі выплата такога даходу ажыццяўляецца на працягу месяца, за які ён налічваецца.

Пры выплце адпрукных, налічаных у дазволенах заканадаўствам выпадках у замежнай валюце (напрыклад, выплата адпрукных замежнай арганізацыі, якая ажыццяўляе дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва), падатковыя агенты ўтрымліваюць налічаны падаходны падатак з гэтых даходаў пры іх фактычнай выплце. Пры гэтым для вызначэння падатковай базы варта кіравацца п.п. 1.1 артыкула 172 ПК, а менавіта датай плацельшчыка падлягаюць пераразліку ў беларускія рублі па афіцыйным курсе, які ўстаноўлены Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дату выплаты даходу (у тым ліку пералічэння даходу на рахунок плацельшчыка ў банкаў або па яго даручэнні на рахунок трыба асобаў). У далейшым пераразлік падаходнага падатку не ажыццяўляецца.

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАН.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЕГІСТРАЦЫОНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»
Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ.
Адказна за выпуск Наталля КАРПЕНКА.
Грамадскі савет: **НАВІЦКІ Г.В.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу

Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОЎ В.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенцы; **АЦЯСА А.А.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні аргану мясцо-

вага самакіравання пры Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, дэпутат Смалевіцкага раённага Савета дпутатаў Мінскай вобласці
АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

На пытанні чытачоў адказалі дацэнт 2-й кафедры ўнутраных хваробаў Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук Мікалай КАПРАЛАЎ і дацэнт гэтай жа кафедры, кандыдат медыцынскіх навук Ірына ШАЛАМІЦКАЯ.

(Працяг. Пачатак у нумарах за 29—31 лістапада, 3, 4 жніўня.)

Тры месяцы таму ў мяне выдалілі жоўцевы пузыр. Дагэтуль пасля яды з'яўляецца моташнасць, гарчак у рота, боль. Прызначылі амепразол, але пралячыць яго не змогла. Як быць?

— У вас, верагодней за ўсё, мае месца паталагічны заклад жоўці — рэфлюкс з 12-пёрскай кішкі ў страўнік, стрававод і ротаваю паласца. З-за праведзенай напярэдадні халестыстажэтамі парашуна функцыя жоўцадзялення, што можа суправаджацца ў тым ліку з'яўленнем болю ў падрыжжальнай вобласці ў выніку пашкоджальнага дзеяння жоўці на сілістоўную абалонку страўніку. Таму цалкам апраўдана быць прызначаны прэпарат, які абараняе сілістоўную абалонку страўніку. Акрамя гэтага, мэтазгодна выкарыстоўваць у лэчэнні рэгулятары жоўцадзялення, магчыма, спазмалітыкі. У любым выпадку вы павінны звярнуцца да спецыяліста, які вызначыць тактыку лэчэння паталогіі, якая развіваецца.

— А чаму мне трэба засцерагаць у сувязі з выдаленнем жоўцевага пузры?

— Пасля выдалення жоўцевага пузры пацыенты які правіла адчуваюць сябе практычна здаровымі. Аднак у часткі хворых развіваецца расстройтва функцыі жоўцадзялення, якое можа прывесці да фарміравання захворванняў страўніку, расстройтва кішачнага стрававання. Прафілактыка гэтых паталагічных расстройтваў можа быць звязана з вытрыманнем дыеты. Ракамендуецца выдаліць з харчавання тлустую, смажаную, салёную ежу. Ежу трэба прымаць невялікімі порцыямі, 4-5 разоў на дзень. Прадукты гатуюцца ў вараным выглядзе, перавага аддаецца крупным кашам, булёнам, няжыльным гатункам мяса, рыбы. Рэкамендуецца тварог, малочна-кіслыя прадукты. Вам рэкамендуваны буркі, калі няма дыярэі — адвары маладой бульбы, запечаныя яблыкі. Абмяжуйце ўжыванне сырой садавіны і гародніны.

— Маладзечна, Мікалай, 69 гадоў. У мяне хранічны каліт. Пастаянныя прыступы болю ў вобласці пулкі. Ці можна гэта вылечыць, і як пралячыць у Мінску?

— Хвароба таму і называецца хранічнай, што ў яе ёсць або фаза абвастрэння, або фаза рэмісіі. І апошняя можа цягнуцца некалькі гадоў. Трэба, каб вас паглядзеў урач-тэрапеўт або гастроэнтэролаг

юць тону ніжняга страваводнага сфінктэра — такіх, як но-шпа, папаверын, эўфелін і інш. Медыкаментознае лэчэнне варта праводзіць працягла, да дасягнення клінічнага і эндаскапічнага эфектаў.

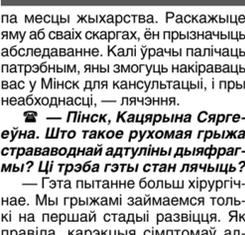
— А стрэс уплывае на хваробу страўніку?

— Раней лічылі, што з паталогіямі страўніку звязаны стрэс і нерэгулярнае харчаванне. Гаварылі, што язва развіваецца з-за частай негатыўнай інфармацыі, якую атрымлівае чалавек, з-за вялікай колькасці траўматычных страсавых сітуацый. Сёння ж мы гаворым пра першаарговую ролю хелікабактэрыя пілары, але стрэс застаецца адной з прычын развіцця паталогіі верхняга аддзела страўніка-кішачнага тракта. Таму страсавых сітуацый трэба пазбягаць і не дапускаць.

— Мінск, Людміла Сяргееўна, 58 гадоў. Тры месяцы таму мне выдалілі шляхам лапараскапіі жоўцевы пузыр. Пасля аперацыі назапашвалася вадкасць — да 500 г. Прымаюць лекі і праз месяц ультратруж паказваюць, што вадкасць рассмакталася. Але дагэтуль я адчуваю боль у правым падрыжжальным падчас хады, не магу спаць на правым баку — толькі на спіне. Баліць і верхняя частка шва пад грудзямі. Верні шую не толькі баліць, але і запяляецца, утварыўся рубец. Куды, да якога спецыяліста трэба звярнуцца з гэтым болем? Што можна зрабіць з рубцом?

— Прайшоў яшчэ мала часу пасля аперацыі. Я мяркую, што аперацыя была выканана шляхам лапаратаміі — невялікага разрэзу. У вобласці пасляаперацыйнага рубца ў вас сфарміравалася болейшая адчувальнасць. Вызначыце тактыку лэчэння паталогіі, якая развіваецца. — Гэта хвароба вылучаецца, але шляхам вельмі, вельмі працяглага, настойлівага лэчэння. У асобных выпадках лэчэнне рэфлюкснай хваробы завяртаецца на год і болей. Для ліквідацыі паталагічнага рэфлюксу — закладу мезэцвіа страўніка ў стрававод прымяняюцца прэпараты, якія асаджваюць, падаўляюць узровень слянянай кіслаты, і прэпараты, якія уплываюць на тону ніжняга страваводнага сфінктэра, змажыюць яго. Лячыцца трэба абавязкова, паколькі прагрэсаванне гэтай стацыі пагражае ў першую чаргу эрозіямі і язвамі стрававода. Рэфлюксная хвароба небяспечная, дарэчы, яшчэ і развіццём карцыну, асіпласію коліка, сардэчнай паталогіі. На сёння ніводнага збору гастроэнтэролагаў не адбываецца без абмеркавання праблемы ГЭРХ, якая сёння адсутнічае на другі план язва. Язва — хвароба мінулага стагоддзя, а ГЭРХ — бягучага. Акрамя гэтага, магчыма пашкоджанне бронха-лёгачнай сістэмы — развіццё хронічнай абструктыўнай хваробы лёгкіх, бронхіальнай астмы. Гэта звязана з закладам мікробнай флоры страўніку не толькі ў стрававод, але і праз агульнае анатамічнае ўзаемадзеянне ў трахею і бронхі.

— На развіццё паталогіі печані працягла прыём супрацьтуберкулёзных прэпаратаў можа ўздзейнічаць.

чаць негатыўна. Магчымае так званое лекавае пашкоджанне печані. Унутраныя органы стрававання павінны быць пад кантролем урача, лабараторнай і інструментальнай дыягностыкі. У першую чаргу размова ідзе пра агульны біяхімічны аналіз крыві і мачы.

— Якія прэпараты вы рэкамендуеце пры ўзнікненні раптоўнай дыярэі — лапараміду гідралакрыду ці леваметільну?

— На першым этапе неабходна ведаць або меркаваць аб прычынах дыярэі, якая можа быць інфекцыйнага ці неінфекцыйнага паходжання. Лапарамід — гэта прэпарат, які тармозіць кішчонку перыстальтыку і тым самым палярэзвае панос. Прэпарат выкарыстоўваецца гадоўным чынам пры лэчэнні неінфекцыйнай дыярэі. Леваметільну — гэта антыбіётік. Яго прызначэнне можа быць звязана з лэчэннем дыярэі, якая развіваецца на фоне кішачнай інфекцыі. Прызначэнне яе лапараміду, так і леваметільну павінна праводзіцца ўрачом пасля агляду хворца і некаторых лабараторных даследаванняў.

— Якія агульныя парадкі вы можаце даць такому пацыенту, які ў дзень вытрымлівае, але заўважае, што боль не звязаны з ужываннем ежы.

— Вам патрэбны кашы, вараная ежа. Не варта ўжываць тлустэе, смажанае, вострае. Ежа не павінна быць раздражняльнай. Харчаванне трэба часта, па тэроху.

— Асіповіч, Юлія Вячаславаўна. У маёй дачкі — туберкулёз матачных труб. Двойчы на год па паўтара месяца ёй даводзіцца прымаць антыбіётікі — рыфампіцын, этамбутол. Ніякіх скаргаў у яе з боку страўніка-кішачнага тракта няма. Аднак хачуся б даведацца, ці робіць такія лекі сур'ёзны ўплыў на органы стрававання? Ці трэба для іх абароны прымаць якія-небудзь травы ці прэпараты?

— На развіццё паталогіі печані працягла прыём супрацьтуберкулёзных прэпаратаў можа ўздзейнічаць.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.

Ахова выйшла на палі

Штогод у сярэдзіне лета праца ў полі набывае характар спаборніцтва. Пачынаецца самая гарачая і найбольш важная пара аграрыяў — жніво. Каб захаваць з вялікай цяжкасцю вырашаны ўраджай, на палі выхадзяць не толькі працаўнікі гаспадарак.

Супрацоўнікі Дэпартамента аховы МУС Беларусі ўжо не адзін сезон удзельнічаюць у жніве, і з кожным годам іх вынікі не толькі не саступаюць звычайным камбайнерам, але, часам, у разы перавышаюць. Сёння ўжо 24 супрацоўнікі аховы — хто ў сваім законным водлуску, хто адкамандаваны на ўказанні кіраўніцтва — аказваюць пасільную дапамогу гаспадаркам краіны. Восем чалавек працуюць непасрэдна за штурваламі камбайнаў, адзінаццаць — памочнікамі камбайнераў,

тэро — на іншых спадарожных уборцы работ.

Ужо сёння сярод ахоўнікаў-хлебарабоў вызначыліся перадавікі. Брастаўчане традыцыйна займаюць лідзіруючыя пазіцыі. Так, электрамандэр Камянецкага аддзела аховы Міхаіл Калупановіч пакуль займае першае месца — 810 тон. На другім месцы ахоўнік Івацэвіцкага аддзела аховы Генадзь Мартынкевіч — 700 тон. І трэцяе месца трымае міліцыянер-кінолаг Камянецкага аддзела аховы старшы сержант Дзмітрый Габраў з 630 тонамі.

Усяго ў агульную скарубонку краіны міліцыянеры ўнеслі больш за сем тысяч тон збожжавых, а прайдзена толькі ж палова шляху... Застаецца толькі пажадаць «пакарыццям» палёў цярпення, каб тэхніка не падводзіла, надвор'е спрыяла больш хуткаму збору ўраджая і каб гэты дух спаборніцтва, які з'явіўся напачатку, толькі садзейнічаў якасці і колькасці сабранага ўраджая.

Алена ЯРАПІЦКАЯ, спецыяліст ПІГС Дэпартамента аховы МУС. Фота аўтара.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже объектов республиканской собственности и права заключения договоров аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества

Лот № 1. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-20689, инв. № 410/С-20690, инв. № 410/С-20696, инв. № 410/С-21446, инв. № 410/С-21447, многолетние насаждения, оборудование, отдельные предметы в составе оборотных средств, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Брестская, д. 59, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001007117 площадью 0,0834 га сроком на 50 лет

Лот № 2. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2205, инв. № 410/С-2206, инв. № 410/С-2207, инв. № 410/С-2208, многолетние насаждения, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Багратиона, д. 47А/1, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001001430 площадью 0,8965 га сроком на 20 лет

Лот № 3. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 411/С-6614, инв. № 411/С-6615, расположенные по адресу: Гродненская обл., Берестовицкий р-н, дер. Людиново, и право заключения договора аренды двух земельных участков с кадастровыми номерами 420483200001000022 площадью 0,3170 га и 420483200001000022 площадью 1,165 000 руб.

Лот № 4. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2353, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Зенитчиков, д. 37, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001008561 площадью 0,0398 га сроком на 50 лет

Лот № 5. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2353, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Зенитчиков, д. 37, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001008561 площадью 0,0398 га сроком на 50 лет

Лот № 6. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2353, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Зенитчиков, д. 37, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001008561 площадью 0,0398 га сроком на 50 лет

Лот № 7. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2353, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Зенитчиков, д. 37, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001008561 площадью 0,0398 га сроком на 50 лет

Лот № 8. Предмет аукциона. Капитальные строения инв. № 410/С-2353, расположенные по адресу: Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Зенитчиков, д. 37, и право заключения договора аренды земельного участка с кадастровым номером 420850100001008561 площадью 0,0398 га сроком на 50 лет

СУЩИД З ДАПАМОГАЙ ПІЛЫ

21-гадовы жыхар вёскі Будка Рэчыцкага раёна быў знойдзены на працоўным месцы, у лягасе, з перарэзаным горлам. Як расказаў старшы следчы следчага аддзела пракуратуры Гомельскай вобласці Дзмітрый ЛЮКЦЕЎ, спачатку была версія, што малады чалавек узяў мотакустарз і выпадкова смяротна траўмаваўся, калі аглядаў аргат. Пра яго смерць вырасылі паведамліць бабці, але суседзі знайшлі ў хляве яе труп, прыслыпаны сенам. Цяпер мяркуюць, што грамздзілі на невядомым пакуль прычынах задужы жанычу, потым перазарылі ёй горла, а праз некаторы час і сам скончыў жыццё самагубствам. Следчы мерапрыемствы працягваюцца.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЗНЯЎ КВАТЭРУ НА СУТКІ... КАБ АБЧЫСЦІЦЬ Жыхарка Савецкага раёна сталіцы даўно здавала па вуліцы Крапоткіна кватэру на суткі, але і падамуца не магла пра наступны паварот падзей.

На мабільныя жанчыне пазваніў мужчына і сказаў, што хацеў бы зняць кватэру на суткі. Гаспадыня паказала апартаменты. Кліент перадаў 100 долараў закладу, прадаставіў пашпартныя звесткі. Жанчына аддала ключы. Аднак у дамоўлены час мужчына не перазваніў. Гаспадыня сама набрала яму, але тэлефон быў выключаны. Тады жанчына ўзяла свае ключы, паехала на кватэру і не знайшла там не толькі кватэраўнаймальніка, але і 2 плазменныя тэлевізарты, 14 прадаметаў бытавой тэхнікі, пасцельную білізну на агульную суму звыш 11 міляў рублёў.

Паводле версіі старшага дазнаўцы аддзела дазнання Савецкага РУУС г. Мінска Вераіні Абазалімавай, пашпарт на імя Вадзіма Пятровіча Кулеша, які паказваў гаспадыню кватэры зламаны, яшчэ ў 2002 годзе быў пастаўлены на ўлік у аддзеле ўнутраных спраў у сувязі з крадзяжом. Заведзена крымінальная справа, санкцыя якой прадугледжвае да 7 гадоў пазбаўлення волі.

Святлана БАРЫСЕНКА.

РУП «ВИТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

ІЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже имущества ОАО «Автотранспортное предприятие № 8 г. Орша»

ЛОТ: здание административно-хозяйственного, площ. 281,0 кв. м, с ограждением из металлопрофиля пркв. 111,7 м, инв. № 240/С-29669; асфальтированные площадки и проезды, площадью 1415 кв. м, инв. № 240/С-31259 по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. 1 Мая, д. 62 с начальной ценой продажи 209 238 000 рублей с учетом НДС. Для обслуживания выделен земельный участок площадью 0,3701 га, кадастровый номер 2424000000010001748.

Уважаемые акционеры ОАО «МАПИД»!

23 августа 2010 года

СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «МАПИД»,

расположенного по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205.

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, зал заседаний.

Начало работы собрания — 23 августа 2010 года, 16.00.

Повестка дня:

- 1. Внесение изменений и дополнений в Устав Общества.
- 2. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Регистрация участников собрания — с 14.00 до 15.30 по месту проведения собрания.

Список лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, будет составлен на основании реестра акционеров, сформированного на 5 августа 2010 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

- акционеру Общества — паспорт;
- представителю акционера — паспорт и доверенность.

Администрация.

УНП 100008115.

● оценка имущества (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, вреда от залива, пожара и пр.)

● организация и проведение аукционов

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже имущества ОАО «Автотранспортное предприятие № 8 г. Орша»

ЛОТ: здание административно-хозяйственного, площ. 281,0 кв. м, с ограждением из металлопрофиля пркв. 111,7 м, инв. № 240/С-29669; асфальтированные площадки и проезды, площадью 1415 кв. м, инв. № 240/С-31259 по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. 1 Мая, д. 62 с начальной ценой продажи 209 238 000 рублей с учетом НДС. Для обслуживания выделен земельный участок площадью 0,3701 га, кадастровый номер 2424000000010001748.

Хар-ка объекта согласно техническому паспорту: фундамент — кирпичн.; наружн., внутр. кап. стены — кирпичн., шлакоблок, дерево; перегородки — дерево; перекрытия чердачн. — дерево, железобетон; крыша — шифер; полы: дерево, линолеум; проемы: окон. — простые, двойные; дверные: простые; отделочные работы — штукатурка; отопление — стальн. трубы; электроосвещение — открытая проводка; вентиляция — естеств.; телефон — каблирован.

1. Аукцион состоится 6 сентября 2010 в 12.00 по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. Ленина, 161-а. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 до 03.09.2010 (включительно) по адресу: Витебск, ул. Свидлинского, 4. Заключительная регистрация участников 06.09.2010 с 11.30 до 12.00 по месту проведения аукциона.

2. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением, разработанным в РУП «Витебский институт

недвижимости и оценки». Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену. Порядок участия и проведения аукциона опубликован на сайте www.Osenka.by.

3. Для участия в аукционе приглашаются юр. лица и физ. лица, подавшие в установленном порядке заявление с приложением следующих документов: заверенная банком копия платежного поручения о внесении задатка в размере 10 % стоимости лота; юр. лицом РБ или индивидуальным предпринимателем — копии учредительных документов и свидетельства о госрегистрации; иностранным юр.лицом — копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение 6 месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; иностранным гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

4. Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012215570013 в ГФ по Витебской области ОАО «Белинвестбанк». Витебск, код 701. Получатель — РУП «Витебский институт недвижимости и оценки», УНП 390343677.

5. Победитель возмещает затраты по организации и проведению аукциона, которые сообщаются участникам до начала проведения аукциона и подлежат уплате в течение 20 рабочих дней после проведения аукциона.

6. Победитель аукциона обязан заключить договор купли-продажи с Продавцом не позднее 20 рабочих дней после проведения аукциона. Платежи за объект осуществляются согласно договору купли-продажи.

Дополнительную информацию можно узнать по телефонам: 8(0212)435435, 435495; 8(029)5910002, 5910002.

тел. в Орше: 8(0216)219146

САМАЯ ЦІКАВАЯ І САМАЯ ПАЧЭСНАЯ СПРАВА

Наш рэпартаж з Бабруйскага завода буйнапанэльнага домабудавання

3 чаго павінна пачынацца новабудуўля?

Напэўна, нямае ў каго любая новабудуўля асацыюецца з гразю на будаўнічай пляцоўцы, з раскіданымі па ёй канструкцыямі і іншымі падобнымі на усё гэта прыгажосцямі... «Ляцце, пазвані ў швейцарскіх, няхай там абрусі ды фіранкі аддаць», — чупіла на будаўнічай пляцоўцы, па вуліцы Ульянаўскай, калі мы наведвалі яе, дзе будаўнікі Бабруйскага завода БПД закладвалі новы 144-кватэрны 9-павярховы дом. Калі паслухаць кіраўніка завода Івана Грыняка, яго намесніка Вадзіма Кулікова ды іншых спецыялістаў, адказных тут за будаўніцтва, здавалася, увесіх іх клопат і быў скрываваць менавіта толькі на тое, каб у бытавых памяшканнях, прызначаных для будаўнікоў дома, віселі фіранкі; ды каб яшчэ былі пракладзены пешаходныя дарожкі, ды побач разбіты кветнікі, ну і гэтак далей.

Адметная дэталі: на пляцоўцы былі ўзведзены (няхай працабыць чытач за такіх падрабязнасці) самыя што ні ёсць цывілізаваныя прыбяральні («М» і «Ж») — з пліткай усярэдзіне і з адпаведным водазабеспячэннем. «Падключыліся да гарадскіх сетак, і прыборы ўліку ўстанавілі», — паведамілі на новабудуўлі. Тыя ж бытоўкі, прыбяральні, памяшканне, дзе можна памыцца, з'явіліся на пляцоўцы, па сутнасці, у першую чаргу. Ва ўсякім разе, тут, падчас нашага візіту, яшчэ толькі закладвалася фундамент будучага дома, а адзначаныя аб'екты ўжо стаялі. Між іншым, вельмі панашуе тым бабруйчанам, якія будуць жыць у гэтым доме: будаўнічую пляцоўку ажурна хваёвы лес, водар якога так прыемна адчуваўся ў спяку душнага ліпенскага дня. Ну, а да канца года ў доме абавязкова павінны адбыцца наваселі: звычайны тэрмін узвядзення жылля дамоў складае ў працягу будаўніцтва Бабруйскага завода БПД 5-6 месяцаў, пры нармальным тэрміне — 9. Прычым гэта самае што ні ёсць сучаснае жыллё: з больш зручнай, чым раней, паніроўкай, з прасторымі кухнямі (не менш за 9 квадратных метраў) і ваннай пакоем, больш шырокімі калідорамі, з прыгожымі закрытымі лоджыямі. Дарчы, аконныя блокі — з моднага цяпер у краіне пластыку, з трайным шкленнем...

Вядома, гэта не факт, што ўжо цяпер кожнага з нас задаволяць тая ж 9-метровая кухня, ахацела б і пабелі. Але ёсць пэўныя агульнапрынятыя спажывецкія характарыстыкі жылля, прымальныя менавіта на сёння — на лепшае з таго, што прапановуе час, ды на сучасныя метады домабудавання, увогуле на лепшыя, прагрэсіўныя тэндэнцыі ў айчынным і замежным домабудаванні і арыентуюцца на Бабруйскім заводзе БПД, і гэты факт не выклікае сумненняў. Прычым гэта ўжо — добра ўстойлівая традыцыя: Бабруйскі завод БПД ужо даўно адносіцца да ліку лепшых домабудуўнічых арганізацый краіны, якім заказчыкі давяраюць у поўнай меры. Варта тут нагадаць асобныя ўзвядзеныя ім аб'екты. А гэта, напрыклад, жылля дамы ў мінскай, так званай алімпійскай вёсцы для беларускіх спартсменаў, 8-я гінекалагічная бальніца ў Мінску ж, прыгожыя сучасныя жылльвыя комплексы, якія ўтвараюць цэлыя новыя кварталы і вуліцы, непасрэдна ў самім Бабруйску, у прыватнасці ў новым гарадскім мікрараёне Заходні, дзе найбольш за ўсё і «адзначыліся» менавіта будаўнікі з завода БПД. Гэта таксама дамы ў Магілёве, які вызначаецца сваім непаўторным, цікавым архітэктурным абліччам (а ў ім бабруйчане, акрамя свайго горада, будуць больш за ўсё), і ў многіх іншых гарадах краіны; гэта жылля дамы ў расійскім Калінінградзе, дзе, аказваецца, таксама добра ведаюць пра бабруйскіх домабудуўнікоў. А сёлета, дарчы, яны атрымалі заказ на ўзвядзенне шматкватэрнага дома ў Смаленску. І гэта ўжо няблага сведчыць пра экспартныя магчымасці калектыву.

У бабруйскіх домабудуўнікоў з завода БПД ёсць свой, уласны ім стыль, яны ўмеюць нават з даволі жорсткіх магчымасцяў буйнапанэльнага домабудавання «выціснуць» максімум арыгінальнага. Што ў гэтым стылі яны прыкметнае? У прыватнасці звонку? Гэта абудаваныя так званыя фальшдахаў (свайго роду дэкарватыўны

водзе называюць некалькі фактараў. Адзін з іх, можа, найбольш важны: тут усё робіцца — ад абудавання фундаменту і да згоды дома «пад ключ» — менавіта самі, сваімі сіламі, не прыцягваючы для гэтага іншых арганізацый. На заводзе ёсць і свая сантэхнічная група, і электрамонтажні

2.

канструкцыйных элементаў), гэта «гульня» колерам, нярэдка дамы завода БПД можна пазнаць і па іх пераменнай павярхоўнасці. — А паездом, пакажам вам нашу «іскрынку», — прапанавалі нам на заводзе БПД, маючы на ўвазе не так даўно здадзены і ўжо заселены жылы дом па Георгіеўскім праспекце. Ён тут працягнуўся, уздоўж праспекта, метраў на 200 і, сапраўды, са сваімі фальш-дахамі, аркамі і іншымі архітэктурнымі тонкасцямі выглядае вельмі прыгожа. «Праектавала адна з прыватных фірмаў», — паведамілі спецыялісты завода. Зрэшты, нашу ўвагу прыцягнуў і побач размешчаны цікавы жылльвы ансамбль. «А тут хто праектаваў?» — запыталіся мы. «А тут — Магілёўграмадзянпраект... Што ж, як тыя, так і другія праектанты, яна, вельмі няблага пашчыравалі над сваімі творчымі праектамі ды эскізамі, але ж як важна было ўдзячыць у гэтых праектах і эскізах сапраўднае жыццё. У працягу будаўніцтва Бабруйскага завода БПД атрымалася гэта ў поўнай меры.

Ужо ўзвядзены калектывам завода дамы жывуць сваім самастойным жыццём, але (вось адметная асаблівасць) іх стан працягвае тым бабруйчанам, якія будуць жыць у гэтым доме: будаўнічую пляцоўку ажурна хваёвы лес, водар якога так прыемна адчуваўся ў спяку душнага ліпенскага дня. Ну, а да канца года ў доме абавязкова павінны адбыцца наваселі: звычайны тэрмін узвядзення жылля дамоў складае ў працягу будаўніцтва Бабруйскага завода БПД 5-6 месяцаў, пры нармальным тэрміне — 9. Прычым гэта самае што ні ёсць сучаснае жыллё: з больш зручнай, чым раней, паніроўкай, з прасторымі кухнямі (не менш за 9 квадратных метраў) і ваннай пакоем, больш шырокімі калідорамі, з прыгожымі закрытымі лоджыямі. Дарчы, аконныя блокі — з моднага цяпер у краіне пластыку, з трайным шкленнем...

Напэўна, пра гэта варта было сказаць на самым пачатку: летас працягнулі будаўніцтва завода БПД здалі 106,8 тысячы квадратных метраў і ўпершыню за час свайго існавання перавысілі праектную магутнасць (яна складае 106 тысяч метраў). Прасочым тут адпаведную дынаміку за апошнія гады: у 2007 годзе было здадзена 58 тысяч квадратных метраў, у 2008-м — 71 тысяча; у гэтым жа годзе плануецца здаць не менш за 110 тысяч квадратных метраў. А гэта — каля 2 тысяч новых кватэр, каля 2 тысяч наваселі — такіх жажданых для тых, хто стаіць у добра вядомай чарзе.

І яшчэ на адну вельмі важную асаблівасць звернем увагу: жыллё, узвядзенае бабруйскімі будаўніцтвамі з завода БПД, з'яўляецца ці не адным з самых танных у краіне — адзін квадратны метр каштуе прыкладна 350 так званых умоўных адзінак (без уліку выдаткаў заказчыка). Аднак адкуль такі вельмі цікавы кошт? На за-

4.

ўчастак і г.д., а на ўсе віды работ — адпаведныя ліцэнзіі. А плюс да гэтага калектыву завода БПД узвядзены дамы са сваіх жа, вырабленых непасрэдна ў сябе на прадпрыемстве, канструкцый. Па сутнасці, усё тут, што патрэбна для ўзвядзення і згоды гатовага дома, — сваё. Тры гады таму тут пачалі вырабляць нават свае пластыкавыя аконныя блокі. «Тэхналогія не такая ўжо складаная, — заўважаў начальнік цэха ПВХ Алесь Кароткі, — раніца сыравіна — увечары гатовыя вокны».

І яшчэ адзін вельмі важны фактар (ён ужо называўся вышэй): бабруйчане будуць у надзвычай сціслы тэрмін, а як вядома, расцягванне будаўніцтва непазбежна вядзе да павелічэння кошту ўсіх работ. Што дапамагае будаваць хутка? Пра гэта таксама ўжо, па сутнасці, сказана: высокая арганізаванасць на новабудуўлі і вельмі карпатлівая, дэталёвая падрыхтоўка да яе. Ну, а кошт жылля для яго якасць — гэта, па сутнасці, два галоўныя фактары, якія і ўплываюць на выбар заказчыкам той ці іншай будаўнічай арганізацыі. Што датычыцца якасці будучага жылля, яна закладваецца яшчэ непасрэдна на фармовачных канвеерах. Пры гэтым прадпрыемства мае два аддзельныя якасці, якія ўважліва сочаць за належным выкананнем усіх тэхпрацэсаў і будаўнічых нормаў як на самім заводзе, пры вырабе жэлезабетонных элементаў будучых дамоў, так і на будоўлях.

3 ГІСТОРЫІ ПРАДПРЫЕМСТВА. Бабруйскі завод буйнапанэльнага домабудавання створаны ў 1978 годзе, на першым часе з'яўляўся структурным падраздзяленнем Бабруйскага домабудуўнічага камбіната і працаваў пераважна на яго патрэбы. Ужо ў хуткім час стаў у домабудуўнічай індустрыі краіны свайго роду палігонам па выпрацоўцы найбольш эфектыўных метадаў гаспадарання. У канцы 80-х гадоў з мэтай павышэння эфектыўнасці працы і атрымання гаспадарчай самастойнасці перайшоў на арэндныя адносіны, а на пачатку 90-х гадоў аддзяліўся ад домабудуўнічага камбіната і стаў цалкам самастойным прадпрыемствам (гэты крок быў падрыхтаваны адсутнасцю заказаў з боку домабудуўнічага камбіната, словам — траба было выжываць).

Напэўна, варта на гэтым спыніцца і яшчэ раз нагадаць: так пісалі пра Бабруйскі завод БПД, падчас абгульнення яго вопыту работы, у 90-х гадах мінулага стагоддзя. А тая ж мадэрнізацыя, па сутнасці, працягваецца і сёння. І з нашым большым размахам. За апошнія гады тут, як зазначалася ўжо, асвоены выпуск пластыкавых вокнаў, праведзена маштабная мадэрнізацыя растварабэтонага вузла (з поўным выключэннем з працы, як зазначалі на заводзе, так званыя чалавечыя фактары: асноўнае ў гэтым працэсе — дазраванне поўных кампанентаў раствору, — яго ўзяла на сябе аўтаматыка); набытыя новыя

Пры гэтым тут, на заводзе, стварылі сваю будаўнічую падраздзяленні, а тут усё робіцца — ад абудавання фундаменту і да згоды дома «пад ключ» — менавіта самі, сваімі сіламі, не прыцягваючы для гэтага іншых арганізацый. На заводзе ёсць і свая сантэхнічная група, і электрамонтажні

5.

вежавыя краны, а таксама іншыя грузавыя механізмы, аўтаматычная і землярыйная тэхніка (усяго тут гэтай тэхнікі больш за 160 адзінак, прычым каля года таму завод купіў сваю аўтабазу, дзе гэта тэхніка будзе захоўвацца і рамантавацца, — цяпер тэрыторыя аўтабазы і яе рамонтныя майстэрні прыводзяцца ў належны выгляд); выкананыя некаторыя іншыя арганізацыйна-тэхнічныя мерапрыемствы. Падчас экскурсіі па заводзе нам таксама расказвалі і паказвалі: на ім цяпер заканчваюцца работы па ўкараненні зваротнага водазабеспячэння (ад гэтага, паводле разлікаў, калектыву будзе мець 30 мільёнаў рублёў штомесячнай эканоміі); тут актыўна выкарыстоўваюцца падчас фармавання спецыяльныя хімічныя рэагенты, што скарачае час і тэмпературу прапарвання вырабаў (адпаведна, таксама эканомія энергазасур-

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

Напэўна, варта на гэтым спыніцца і яшчэ раз нагадаць: так пісалі пра Бабруйскі завод БПД, падчас абгульнення яго вопыту работы, у 90-х гадах мінулага стагоддзя. А тая ж мадэрнізацыя, па сутнасці, працягваецца і сёння. І з нашым большым размахам. За апошнія гады тут, як зазначалася ўжо, асвоены выпуск пластыкавых вокнаў, праведзена маштабная мадэрнізацыя растварабэтонага вузла (з поўным выключэннем з працы, як зазначалі на заводзе, так званыя чалавечыя фактары: асноўнае ў гэтым працэсе — дазраванне поўных кампанентаў раствору, — яго ўзяла на сябе аўтаматыка); набытыя новыя

6.

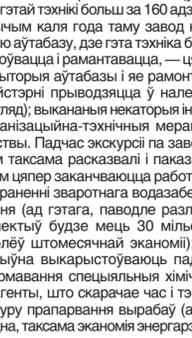

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

7.

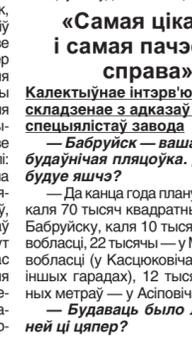

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

8.

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

9.

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

10.

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай вобласці. Прадпрыемства будзе дамы ў іншых гарадах, у тым ліку ў Мінску. Тут арганізавана вытворчасць пенаполістыролу, сталлярных вырабаў, дробнаштучных сценавых вырабаў, створаны парк спецыялізаванага аўтатранспарту, які дазваляе весці мантаж з колаў (варта ўдакладніць: метады такога будаўніцтва — «мантаж з колаў» некалі былі вельмі папулярны ў будаўніцтве і ўсяляк прапагандаваўся). Вялікія сродкі ўкладзены ў мадэрнізацыю асноўных фондаў...»

11.

наго з такіх семінараў: «Вялікі вопыт эфектыўнай работы назапашаны прадпрыемствам «Бабруйскі завод індустрыяльнага домабудавання». З мэтай павышэння спажывецкіх якасцяў прадукцыі тут распрацаваны прапановы па паліяпаванні аб'ёмна-планіроўчых рашэнняў жылльвых дамоў. Вядзецца актыўны пошук заказчыкаў за межамі Бабруйска і Магілёўскай воблас

«Цяка тут з лесу невядліка
Травой заросша крынічка»
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕўСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 27 (359)

Праца на дачы ў радасць

Відаць, трэба моцна любіць зямлю, і тое, што ты на ёй пасадзіў, каб у такую гарачыню атрымаць важкі ўраджай. На дачы ў вёскачкі Зой Якаўлеўны Філімонавай (а дачны ўчастак знаходзіцца на беразе Заходняй Дзвіны, за 12 кіламетраў ад абласнога цэнтру), работа кіпіць з ранку да вечара. Пакуль сонца не ўзышло высока, трэба паліць агурочкі, моркванку, жоўтыя маладзенькія кабачкі, якія кучкай месціцца пад шырачэннымі лістамі і таксама просяць піць. А як жа не задавоіць гэту просьбу, бо алідзі з кабачкоў вельмі ўжо любіць унучка, трохгадовая Маргарыта, якая ходзіць за бабуляй і пытаецца, ці не прамінула яна часосці, ці ўсіх напала, ці не забыла пра памідоры, якія таксама любіць есці з градкі, асабліва маленькія. Добра што вада тут жа бяжыць са шланга і не трэба бегчы ў хату, каб памыць. А вада для агарода з той самай Заходняй Дзвіны. Увечары зноў пачынаецца папіць, калі сонца ўжо садзіцца. Усё жывое радзецца, буе і дзякуе гаспадыні за клопат. Ніякіх экзатычных раслін на агародзе няма, усё звычайнае, што спатрэбіцца ў зямовы час.

— Кавуны, дыні можа выспелі б і ў нас, асабліва сёлета, калі наш паўночны край краіны б'е ўсе рэкорды па гарачыні, — кажа Зоя Якаўлеўна, — але ж патрэбен час і увага гэтым экзотам, а ў мяне толькі два выхадныя. Кожны дзень мяне чакае любімая работа — бібліятэкара Галоўнай бібліятэкі Віцебскай Епархіі. Дзеці крыху дапамагаюць ды вось унучка Маргарытка, якая патрабуе не меншай увагі.

А вось агурочку нарасло вельмі многа, кажа гаспадыня, нарыхтавалі на зіму так шмат, што хопіць усім. З канца чэрвеня Зоя Якаўлеўна збірае кожны дзень па кошыку агурочку. Агарод садзіць рана, цыбулю, напрыклад, садзіла перад Вялікаднем, таму з канца мая — пачатку чэрвеня ўжо пакрысе збірае ўраджай. Ладныя галоўкі цыбулі і старты часнок выбраны ўжо ў трэці дэкадзе ліпеня, ляжаць на градцы і чакаюць, калі гаспадыня іх пасартуе. А варыцца бульба з агарода гаспадыні (В.Ш.), такая смачная і сопкая, што можна есці без масла і малака.

— Хоць зямля ў нас не вельмі ўраджайная — пясок, — кажа Філімонава, — мы ўвогуле не карыстаемся мінеральнымі ўгнаеннямі. І наогул на агародзе прычыпова не прымяняем ніякай хіміі. Некалі была магчымасць навазіць шмат гною, перамяшалі з прыроднай зямлёй — цяпер яна ў нас нібы пух. Ды і хва-роўны раслін нас абыходзіць. Усё даецца лёгка і ў радасць.

Калі пачынаецца пасяўная, святар па просьбе прыхаджан, настаяцель храма Вялікамушаніцы Святой Кацярыны, што ў цэнтры Віцебска, айцец Мікалай служыць малебен на добры ўраджай, дзе таксама асвячаецца і насенне. Чытаецца малітва перад абразом «Спарыцельніца хлябоў», якая дапамагае ў земляробчых работах. Зоя Якаўлеўна лічыць, што на агародах усё расце з міласці Божай і дзякуючы тым малітвам, у якіх гэтак просяць агароднікі. Гэта дае імпульс і зарад працаваць на дачы з ахвотай і з вялікай аддачай.

Мінск—Віцебск—Мінск.

Той зімой галадае, хто ў жніўні гуляе

Спеў ураджай садавіны і агародніны, сад патанае ў кветках. Якая цудоўная пара! Але нехта толькі беспалапна сузірае, бо зіма спагоніць строга. Таму ў жніўні працяваюць паліваць і рыхліць глебу, падкормліваць расліны, веці барацьбу са шкоднікамі і хваробамі, якія ў гэтым месяцы асабліва лютуюць. У ясныя дні і пасля 10 гадзін раніцы збіраюць паспелее насенне. Менавіта ў жніўні робяць большае запасаў ягад, агародніны на зіму.

У садзе ў жніўні плодывыя дрэвы заканчаюць рост. Для павышэння іх зімастойкасці ў пачатку жніўня падкормліваюць фосфарна-калійнымі ўгнаеннямі альбо попелам.

Вішню апырскваюць 1-працэнтным раствором сернакіслата калію: гэта спрыяе лепшай закладцы плодывых пупышак будучага ўраджая.

Настаў лепшы час для пасадкі суніц садовых (клубніц), расадку якіх высаджаюць на падрыхтаваныя ўчасткі да 10 верасня, інакш расліны не паспеюць укарніцца да надыходу замаразкаў.

У жніўні, калі не паспелі ў ліпені, працягваюць акуліроўку (прышчэпку вочкам) вішні, слівы, грушы, і заканчваюць гэту працэдuru ў першай дэкадзе месяца. Пачынаюць акуліроўку яблыні. Рух соку яшчэ даволі моцны, а каб вынікі былі больш надзейнымі, прышчэпцы трэба ў прыклад.

У агародзе ў жніўні поўным ходам ідзе ўборка паспелых кабачкоў, патысонаў. Каб яны не падгнівалі, пад іх можна пакласці кавалкі фанеры ці дошкі. Кожныя пяць дзён збіраюць буяныя плады перш, не чакаючы пакуль яны пачырваняюць. У зялёным пладах больш вітаміну С, а ў чырвоных — каратіну. У цэплым месяцы зялёныя плады хутка мяняюць фарбoўку. Заховаюць перац у халаднаватым памяшканні (у халадзільніку — да месяца), у цэплым ён хутка вяне. На расліны перац часта нападае тля, якая селіцца на ніжняй частцы ліста, высомктаваючы сок. Ліст згортваецца і падае — тады тля пераходзіць на сцёблы і нават плады. Калі вы заўважылі на вашым агародзе такую непрыемную карціну, адразу паліце расліны і па вілготных лісцічках прыпадурце попелам, стараючыся трапіць на ніжнюю частку ліста. Праз 20 хвілін глебу прырыхліце, знішчаючы наскомак, якія зваліліся з расліны. Пры неабходнасці апрацоўку паўтарыце праз 3—5 дзён. На будучыню: па краях градкі з перцам высаджайце аksamіткі, якія адпалохваюць тлю.

У сярэдзіне жніўня спыняюць паліў таматаў, каб паскорыць высыяванне пладоў.

Белаканчаная капуста сярэдніх і позніх гатункаў патрабуе частага і рэгулярнага паліўу, рыхлення і акучвання, інакш галоўкі атрымліваюцца дробнымі і рыхлымі. Калі не халае вільгаці, лісты капусты пакрываюцца сівым налітам і набываюць ружовае адценне. У ранняй капусты затрымаваецца рост, утвараюцца маленькі качан, а ў квяцістай завязваецца нестандартная галоўка, якая хутка жаўце і развалваецца. Але і лішак вільгаці таксама адмоўна адбіваецца: прыпыняецца рост капусты, што прыводзіць да фарміравання дробных качаноў і галовак. Так што шайцеце закладку сярэдзіны.

Да 10 жніўня ў парнік сеюць круглую радыску, салату латук, кервель, дайкон, рэдзюнку. У другой палове жніўня не позна пасеяць яшчэ раз кроп, пекінскую капусту, ліставую салату, ліставую гарчыцу. У гарчае надвор'е пасевы трэба прыцяніць, лепш накрывць якім-небудзь нятаканым матэрыялам, а ў халаднаватае — нацягнуць плёнку на дугах, не закрываючы з тарцоў.

У кветку высаджаюць касачы, флэксі, піёні і іншыя шматгадовыя кветкі.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎСКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЦЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧЭНКА.

НАШ АДРЕС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкая, 10-а.

Тэлефоны: прыёмны — 287 19 19 (тэл.факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычны — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнікамі меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй псымы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ХОЙНІКІ У РЫШТАВАННЯХ

Р ОЎНА месяц застаецца да Дня беларускага пісьменства, які сёлета пройдзе на зямлі Івана Мележа. Але жыхары горада адлік вядуць на дні і нават гадзіны. Паспрабуй змяні аблічча населенага пункта за якіясьці трыццаць дзён. Таму кожны дзень для Хойнікаў цяпер — імклівая трансфармацыя старога правінцыйнага ў прыватным, з самым сучасным тварам населены пункт, у якога, згодна са знойдзенымі гістарычнымі звесткамі, праз два гады будзе паўтысячагадовы юбілей.

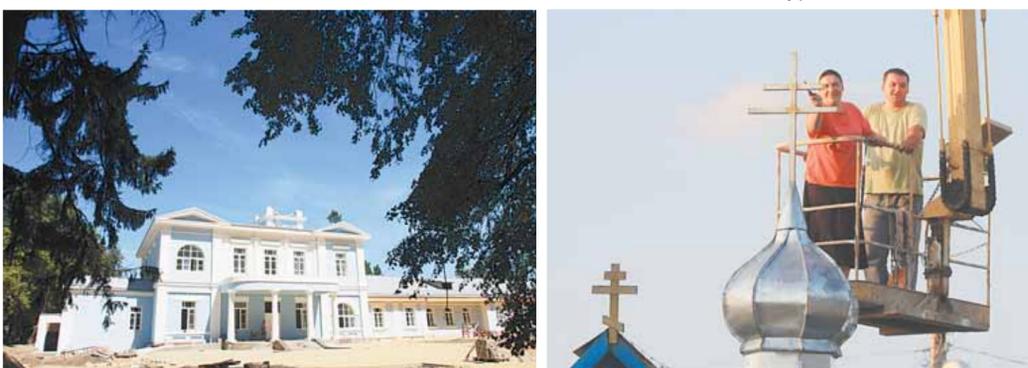
Трэба ўпарадкаваць не толькі цэнтральныя вуліцы, але і перыферыю горада. Упрыгожыць і абнавіць фасады школ і грамадскіх будынкаў на плошчы, бо гэта — візітка горада. Адміністрацыя раёна і вобласці, якія ўзвалілі на сябе ўсю адказнасць за падрыхтоўку горада да Дня пісьменства, лічачы і спадзяюцца, што сапраўднай візіткай гэтага паўднёвага палескага горада стане парк з палацам — унікальным будынкам, які стасуае па статысці і архітэктурнай дакладнасці хіба Гомельскаму палацу Паскевічаў.

У палацы размесціцца музей і выставачная галерэя. У парк узводзіцца стадыён з самым сучасным пакрыццём, фантан і амфітэатр.

Па словах намесніка старшыні Хойніцкага райвыканкома Віталія Шаўчэнка, на падрыхтоўку і само свята раўна неабходна асвоіць 85 мільярдаў беларускіх рублёў. Цяпер поўным ходам вядзецца рэканструкцыя аўтастанцыі і чыгуначнага вакзала, будынкаў Цэнтра культуры і пошты, гасцініцы, універмага, ЗАГСа, рынкавай плошчы, узведзены і здаецца шматкватэрны дом у мікрараёне.

Перспектывы, якія колісь адкрываліся Хойнікам, былі перакрэслены ў выніку чарнобыльскай катастрофы. А развал копішчы краіны паставіў наогул тлустую кропку. Тут узводзіліся прадпрыемствы саюзнага значэння, на якіх збіраліся вузлы нават для касмічнай тэхнікі. У тая часы і быў закладзены мікрараён, які па-мясцоваму атрымаў назву «будоўля». Але жыхары працягваюць. У гадзіну пік і вечаровыя гадзіны на вуліцах «будоўлі» поўна дзядзё і моладзі.

— А колькі б яе было, каб не Чарнобыль і не наступілі перабудовы?! — падказваюць на кожным кроку жыхары гэтага горада ў рыштаваннях.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Народ — абарыген Новай Зеландыі	Дзяржаўны капы, скарны, малатка	*** І Джульета (твор У. Шэкспіра)	Польскі парадны танецца	Парквы атракцый	Пяць кола ў аўтамабілі — на ўсялякі выпадак
Т.зв. зялёны лімон	Возера ў сістэме Вялікіх азёр	«Месяц і грош», «Тэатр» (аўтар)	Буйная крэмкая птушка	Паэт і сявак упасных песень	
Будучыня, план, віды на будучае	Загарадны дом	Замарзлы луг, поле без снегу	Паварот ракі, дарогі	Сумесь азотнай і сернай кіслот	Індзец — каронны жыхар Мексікі
Каштоўны слой ракавіны	Нямальска непрыхільнасць	Музычны інструмент самага нізкага гучання	Частка гульні ў тэніс, валебол	Шафа ў сучаснай кватэры	Сяброўка паліграфічнага мейстры, пераважнае срэды, менту — ў сапраўды вучу, ў устаноўе
5	4				2
			2		3
7	2				1
			3	9	1
			4	2	3
9					8
			2	3	9
8	6		7	1	9
			6		

СУДОКУ. У квадраце 9-9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3-3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтору.

ФАКТ

ЛЕЎ З КЛЮЧАМІ
У цэнтры Ліды, на рагу вуліц Ленінскай і Перамогі «пасяліўся» леў — бронзавы, вышыняй 2,5 метра і вагой каля 750 кілаграмаў. Прычым з ключамі.

Пасля «Камандзіровачанага» (каля гасцініцы «Ліда» і «Лазенчыцка Васі» (ля ўваходу ў лясно) гэта ўжо трэцяе скульптура мінчаніна Уладзіміра Жбанова ў горадзе. На гэты раз — у саўгарстве з маладым скульптарам Яраславам Філіповічам. Навошта лью ключы? Гэта звязана з геральдыкай Ліды. У 1590 годзе кароль Рэчы Паспалітай Жыгімонт III Ваза даў Лідзе Магдэбургскае права, а таксама герб — шчыт са львом і дзюма перакрываванымі ключамі. Менавіта гэтыя сімвалы выкарыстаныя і ў сучасным гарадскім гербе.

Мяркуецца, што да рэспубліканскіх «Дажынак» Ліду ўпрыгожыць яшчэ адна праца Уладзіміра Жбанова — мініяцюра «Сноп калосся». У снепе будзе 14 калосаў (14-ы фестываль-кірмаш), аперзыханых беларускім рунікам. Барыс ПРАКОПЧЫК.

У МІНСКУ БУДУЦЬ РАЗЛІВАЦЬ ЗНАКАМІТАЕ БАРДО

ЗАТ «Мінскі завод вінаградных вінаў» першым у Беларусі пачаў разліў французскіх вінаў з правінцы Бардо на умовах франчайзінгу. Аб гэтым паведаміў дырэктар прадпрыемства Дзясніс Мароз, перадае БЕЛТА.

Гэта вядомыя французскія віны з правінцы Бардо пад гандлёвымі маркмі Chateau Des Chevaliers Bordeaux і Chateau Les Agneres Bordeaux, якія найбольш красамоўна характарызуюць краіну свайго паходжання. Першыя французскія бардоўскія віны з Шато ўжо з'явіліся ў беларускіх магазінах. Разліў французскіх вінаў на умовах франчайзінгу ажыццяўляецца ў адпаведнасці з кантрактам, падпісаным паміж Домам Рьўер і Мінскім заводам вінаградных вінаў. Падпісанню кантракта папярэднічаў візіт кіраўніцтва Дома Рьўер на Мінскі завод вінаградных вінаў.

Дом Рьўер — адзін са старажытных вінных гандлёвых дамоў Францыі (утвораны ў 1875 годзе), займаюцца вытворчасцю і продажам высакакасных віна-

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра 3 жніўня.
Месяц у сузор'і Блізнятў.

Імяніны
Пр. Марыі, Трафіма.
К. Караліна, Марыі, Освальда, Станіслава.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.30	21.00	15.30
Віцебск	5.14	20.55	15.41
Магілёў	5.20	20.50	15.30
Гомель	5.22	20.41	15.19
Гродна	5.46	21.15	15.29
Брэст	5.53	21.09	15.16

НАДВОР'Е на заўтра

Гэмагнітны ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 745мм рт.ст. +19...+21°C +37...+38°C	МІНСК 735мм рт.ст. +20...+22°C +33...+35°C	МАГІЛЕЎ 735мм рт.ст. +18...+20°C +35...+37°C
ГРОДНА 747мм рт.ст. +18...+20°C +33...+35°C	БРЭСТ 745мм рт.ст. +20...+22°C +35...+37°C	ГОМЕЛЬ 745мм рт.ст. +24...+26°C +38...+40°C

АВАНЧАЧЭННІ:
— іма прылётных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя узрушэнні
— слабая геамагнітная буря
— малая геамагнітная буря

...у суседзяў

ВАРШАВА +30...+32°C	КІЕЎ +37...+39°C	РЫГА +26...+28°C
ВІЛЬНЮС +33...+35°C	МАСКВА +39...+41°C	С.-ПЕТАРБУРГ +27...+29°C

5 жніўня

1924 год — пры спробе перайсці дзяржаўную мяжу Савецкага Саюза на тэрыторыі Беларусі быў арыштаваны расійскі палітычны дзеяч, арганізатар шматлікіх тэрактаў Барыс Савінаў. У 1920-х гадах разам з С. Булак-Булахавічам арганізоўваў рэйды ваенных атрадаў у Савецкую Беларусь з тэрыторыі Польшчы. Свае ўражанні ад Беларусі, становішча сялян і іх настроі адлюстравуў у апавесці «Коль вараны», у якой імкнуўся апрадаць свой удзел у тэроры.

1772 год — адбыўся першы паезд Рэчы Паспалітай паміж Расіяй, Прусіяй і Аўстрыяй. У гэты дзень Расія і Прусія ў Санкт-Пецярбургу была падпісана канвенцыя, паводле якой да Расіі пераходзілі цалкам Мясцислаўскае і Інфляндскае ваяводства, усходнія землі Мінскага ваяводства і большая частка Віцебскага і Полацкага ваяводства. У адпаведнасці з гэтым дакументам Аўстрыя атрымлівала Галіцыю, Прусія — Памор'е (апроч Гданьска) і частку Вялікай Польшчы.

«Пакуты кахання нельга перамагчы філасофіяй — можна толькі з дапамогай іншага кахання».

Эрх Марыя Рэмарк (1898—1970), нямецкі пісьменнік.

КОНЬ

Конь — адзін з найбольш шануемых персанажаў беларускай міфалогіі, вуснапазытчай спадчыны і абрадавай практыкі нашчага народа. Міфалогічны і казачны конь — гэта сімвал часу, вернасці, непадзельнасці космасу, гэта найбольш надзейны пасрэднік паміж светам жывых і «светам» памерлых, паміж небажыарамі і людзьмі. Менавіта тым якраз на сівым-белым кані прыязджае на зямлю Юрый і адмыкае «зямліцу», выпускае на свет Божы «расіцу гаючую». Таму ўладальнікі коней асабліва шанавалі гэтага святога.

Конь надзелены інтуіцыяй і можа прадказваць лёс свайго ўладара. Напрыклад, калі гаспадар збіраўся ў дарогу, а ўжо запрыжаны конь пачаў фыркаць або біць зямлю капытамі, то гэта ўспрымалася надзвычайным знакам. У такім выпадку паездку маглі перанесці на іншы час.

Па паводзінах каня маглі прадказваць стан надвор'я:
— конь часта фыркае — да хуткага дажджу;
— конь храпе або закідае галаву ўверх — будзе непагадзь;
— асаблівай павагай карыстаўся конь у абрадавай практыцы беларусаў, перш за ўсё на вяселлі і пахаванні. Вясельнага каня ўпрыгожвалі рознакаляровымі стужкамі, кветкамі, да дугі мацавалі званочкі, а на шыю надзявалі шаруны, якія павіны былі адганяць нячыстую сілу і даваць знак аднаўскоўцам аб прыбліжэнні вясельнага поезда.

Існавала дакладнае размежаванне ў выкарыстанні коней у розных абрадах. Так, каня, на якім везлі нябожчыка, ніколі не будучы выкарыстоўваць у вясельным поездзе.
— Разам з тым у адной з легендаў расказваецца пра тое, што Бог пакляў гэту жывёліну: «Пасля нараджэння Багародзіцы палажыла нова-нараджанага ў яслі і прыкрыла сенам, каб сваёму адвароў цара рада. Вол, які стаў побач, перастаў есці, а конь працягваў есці і тым самым «раскрыў» месца паратунку Хрыста. Таму Бог пакляў каня і сказаў: «Ты будзеш заўсёды есці і ніколі не нясясія», а вала бласпавіў і сказаў, што яго мяса людзі будуць выкарыстоўваць у харчаванні».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

З днём нараджэння віншваем **Грыба Дзмітрыя Георгіевіча** з в. Барышкі Жыткавіцкага р-на Гомельскай вобл. Жадаем вялікага самайнага шчасця, моцнага здароўя, дабрабыту, поспеху ў рабоце.

Цесць Міхаіл, цесця Лідзія, жонка Юля і цётка Ала.

Уважліва!

Гідраметэцэнтр аб'яе заўтра рэзкае пахладанне да +30...

— Галечка, мы да вас зойдем з Волгай?
— На чай?
— На кандыцыянер!..

Палобойнік лепш за мужа! Ды і есць ён радзей...

Сяброўка тэлефануе:
— Алё, Таня, ты дома?
— Так!
— Нафарбаваная?
— Не!
— Тады выходзь хутчэй, а то да мяне ў двары нейкія хуліганы прычэпіліся!

Ты што, турстыт, гэта ж апошняя была!..

З характарыстыкі: ...не умее карыстацца сакратаркай...

Гарэлка канчаецца не тады, калі канчаюцца зольныя за ёй збегачы.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецца «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 3785. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12